

HRVATSKI SABOR

KLASA: 021-03/24-09/95
URBROJ: 65-24-2

Zagreb, 24. prosinca 2024.

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA RADNIH TIJELA

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Izvješća o obavljenim revizijama učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području Republike Hrvatske*, koja je predsjedniku Hrvatskoga sabora u skladu s odredbom članka 16. Zakona o Državnom uredu za reviziju ("Narodne novine", broj 25/19), dostavio Državni ured za reviziju, aktom od 23. prosinca 2024. godine.

U radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela u ime Državnog ureda za reviziju, sudjelovat će mr. Ivan Klešić, glavni državni revizor.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 026-02/23-05/1
URBROJ: 613-01-01-24-17

Primljeno:	23-12-2024
Klasifikacijska oznaka	Org. jed
021-03/24-09/95	65

Zagreb, 23. prosinca 2024.

Hs**NP*021-03/24-09/95*613-24-1**Hs

HRVATSKI SABOR
n/p Gordan Jandroković, predsjednik

Predmet: Izvješća o obavljenim revizijama učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području Republike Hrvatske
– dostavlja se

Poštovani,

u skladu s odredbom članka 16. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), u prilogu se dostavlja Objedinjeno izvješće o obavljenoj reviziji učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području Republike Hrvatske, u čijem je prilogu 20 pojedinačnih izvješća.

U radu Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela, u ime Državnog ureda za reviziju, sudjelovat će mr. Ivan Klešić, dipl. oec., glavni državni revizor.

S poštovanjem

mr. Ivan Klešić, dipl. oec.

Prilog: kao u dopisu

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

Objedinjeno izvješće o obavljenoj reviziji učinkovitosti

Upravljanje županijskim i
lokalnim cestama
na području
Republike Hrvatske

CILJEVI
ODRŽIVOG
RAZVOJA

11 ODRŽIVI GRADOV
I ZAJEDNICE

Zagreb, 19. prosinca 2024.

UPRAVLJANJE ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA NA PODRUČJU REPUBLIKE HRVATSKE

REVIZIJA UKRATKO

SUBJEKTI OBUHVACENI REVIZIJOM

Županijske uprave za ceste (ŽUC) u 20 županija:

1. Bjelovarsko-bilogorska županija	11. Požeško-slavonska županija
2. Brodsko-posavska županija	12. Primorsko-goranska županija
3. Dubrovačko-neretvanska županija	13. Sisačko-moslavačka županija
4. Istarska županija	14. Splitsko-dalmatinska županija
5. Karlovačka županija	15. Šibensko-kninska županija
6. Koprivničko-križevačka županija	16. Varaždinska županija
7. Krapinsko-zagorska županija	17. Virovitičko-podravska županija
8. Ličko-senjska županija	18. Vukovarsko-srijemska županija
9. Međimurska županija	19. Zadarska županija
10. Osječko-baranjska županija	20. Zagrebačka županija

Županijske uprave za ceste su u 2023. upravljale s ukupno:

9 413,085 km
županijskih
cesta

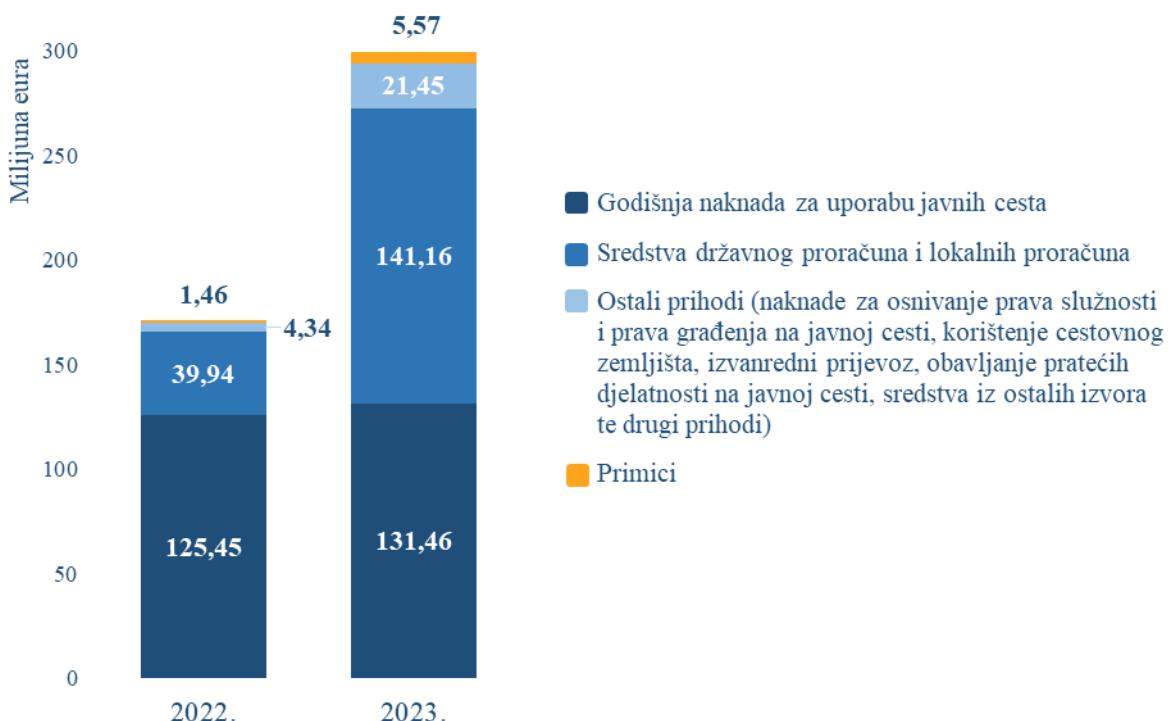
8 492,498 km
lokalnih
cesta

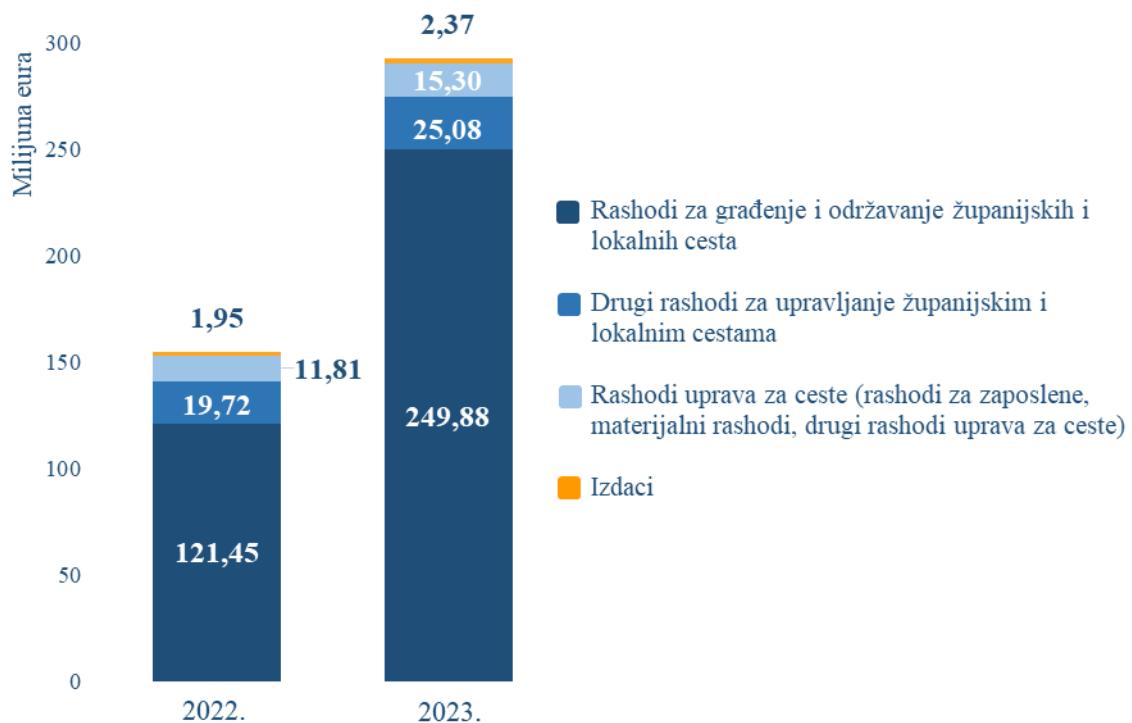
Knjigovodstvena vrijednost
cesta koncem 2023. iznosi
4.868.922.068,67 eura

OSTVARENI PRIHODI I PRIMICI ŽUPANIJSKIH UPRAVA ZA CESTE U 2022. I 2023.

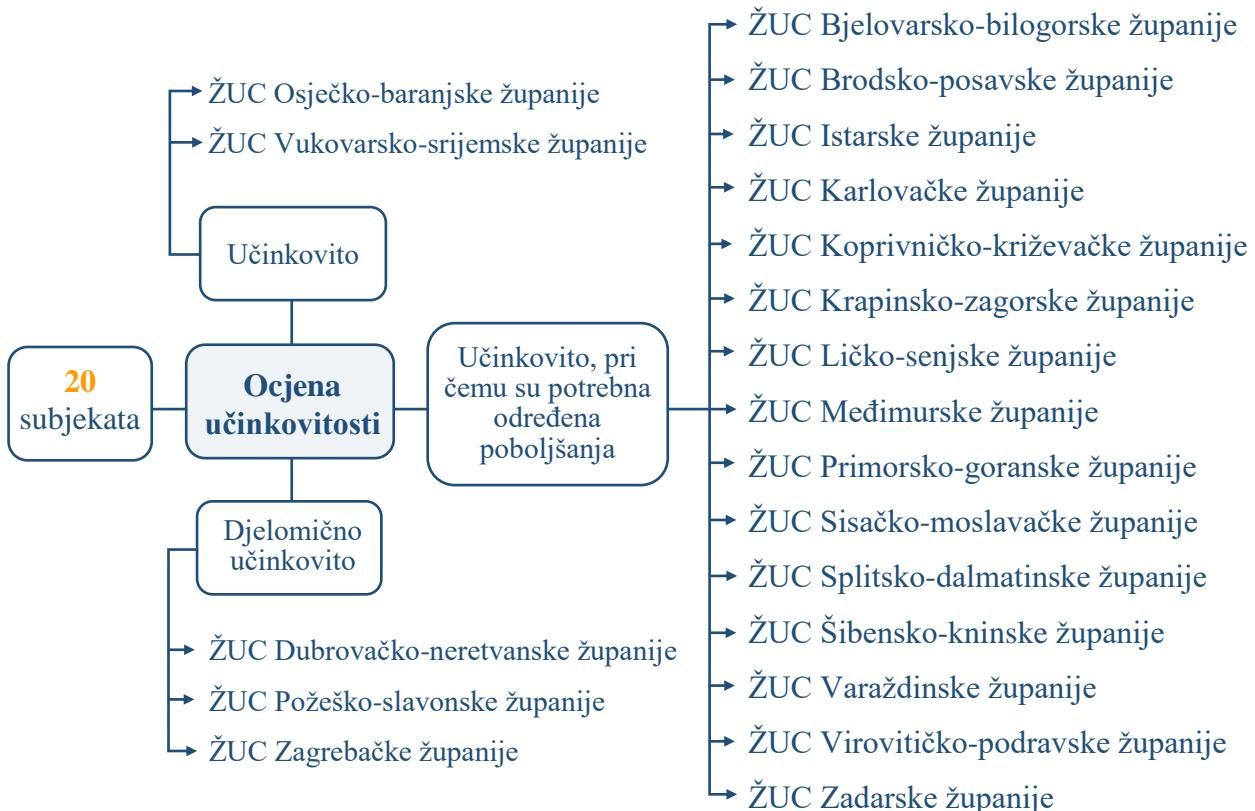

OSTVARENI RASHODI I IZDACI ŽUPANIJSKIH UPRAVA ZA CESTE U 2022. I 2023.

OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA

BROJ DANIH NALOGA I PREPORUKA PREMA PODRUČJIMA REVIZIJE UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA

Ukupno je dano 116 naloga i preporuka.

26
Evidencije o županijskim i lokalnim cestama

8
Financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama

63
Planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta

19
Nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama i informiranje javnosti

REVIZIJOM JE UTVRĐENO SLJEDEĆE:

Plan provođenja aktivnosti upisa cesta, odnosno dionica cesta u zemljišne knjige, s utvrđenim prioritetima upisa nije izrađen.

Kriteriji za određivanje prioriteta prema kojima se ceste uvrštavaju u godišnji plan građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta nisu utvrđeni u pisanim oblicima.

Godišnji planovi građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta ne sadrže sve planirane poslove građenja i održavanja na županijskim i lokalnim cestama u skladu s odredbama Pravilnika o održavanju cesta.

Godišnji izvještaji o radu uprava za ceste ne sadrže planirane i ostvarene rashode za građenje i održavanje cesta te obrazloženja za značajnija odstupanja ostvarenih radova u odnosu na plan.

Angažman ophodara u obavljanju ophodarske službe bio je nedovoljan u pogledu obavljanja radova koje bi ophodar trebao obavljati i upisivati u ophodarski dnevnik u skladu s odredbama Pravilnika o ophodnji javnih cesta, u cilju što sigurnijeg odvijanja prometa i što bolje zaštite županijskih i lokalnih cesta te prometa na njima.

Mrežne stranice ne sadrže informacije ili poveznice na mrežne stranice s informacijama u svrhu informiranja javnosti o radu uprava za ceste u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama.

SADRŽAJ

stranica

SAŽETAK	i
PREDMET, SUBJEKTI I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	3
PRAVNI I PLANSKI OKVIR UPRAVLJANJA ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA	5
Financiranje županijskih i lokalnih cesta	7
Upravljanje županijskim i lokalnim cestama	8
Informiranje javnosti	12
UPRAVLJANJE ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA NA PODRUČJU REPUBLIKE HRVATSKE	12
Evidencije o županijskim i lokalnim cestama	13
Financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama	16
Planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta	26
Nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama i informiranje javnosti	35
OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA NA PODRUČJU REPUBLIKE HRVATSKE	37
Prilog broj 1 Vrijednost cesta kojima upravljaju županijske uprave za ceste	41
Prilog broj 2 Broj registriranih vozila po županijama u 2022. i 2023.	42
Prilog broj 3 Rashodi za obavljanje ophodarske službe u 2022. i 2023., rashodi po kilometru ceste kojima upravljaju uprave za ceste i jedinične cijene po satu prema godišnjem ugovoru o održavanju cesta iz 2023.	43
Prilog broj 4 Kretanje udjela duljine cesta s asfaltnim i makadamskim kolnikom u ukupnoj duljini županijskih i lokalnih cesta u razdoblju od 2020. do 2023., prema podacima uprava za ceste	44
Prilog broj 5 Pregled ocjena stanja asfaltnih kolnika županijskih i lokalnih cesta na području županija u razdoblju od 2020. do 2023., prema podacima uprava za ceste	49
Prilog broj 6 Ostvareni rashodi za građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta, rashodi po km ceste te ostvareni rashodi po zaposleniku u 2022. i 2023.	51
Prilog broj 7 Ostvareni rashodi uprava za ceste, rashodi po km ceste te ostvareni rashodi po zaposleniku u 2022. i 2023.	52

SAŽETAK

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području Republike Hrvatske. **Subjekti revizije** bili su **20 županijskih uprava za ceste** (dalje u tekstu: uprave za ceste), kao ustanove za upravljanje županijskim i lokalnim cestama na području županija.

Predmet revizije učinkovitosti bile su aktivnosti u vezi s upravljanjem županijskim i lokalnim cestama na području Republike Hrvatske u 2022. i 2023. Osnovni cilj revizije bio je ocijeniti učinkovitost upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području županija. Posebni ciljevi revizije bili su ocijeniti cjelovitost podataka o županijskim i lokalnim cestama, ocijeniti svrsishodnost financiranja upravljanja županijskim i lokalnim cestama, ocijeniti učinkovitost planiranja, građenja, rekonstrukcije i održavanja županijskih i lokalnih cesta te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora i informiranja javnosti pri upravljanju županijskim i lokalnim cestama.

Revizijom je utvrđeno da postoje propusti koji se, između ostalog, odnose na sljedeće:

- Evidencija o upisu županijskih i lokalnih cesta u zemljišne knjige nije vođena na način da iz evidentiranih podataka bude vidljivo za koje je županijske i lokalne ceste postupak upisa dovršen te su upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Republike Hrvatske.
- Podaci o cestama u poslovnim knjigama nisu vođeni u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.
- Kriteriji za određivanje prioriteta prema kojima se ceste uvrštavaju u godišnji plan građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta nisu utvrđeni u pisanom obliku.
- Godišnji planovi građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta ne sadrže sve planirane poslove građenja i održavanja na županijskim i lokalnim cestama opisane na način kako je to utvrđeno odredbama Pravilnika o održavanju cesta, kako bi se mogli procijeniti troškovi građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta za svaku dionicu ceste odvojeno i prema vrsti radova koji se planiraju obaviti.
- Izmjene i dopune godišnjih planova građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta, radi usklađivanja navedenih planova s donesenim izmjenama i dopunama godišnjih finansijskih planova, nisu donesene.
- Godišnji izvještaji o radu uprava za ceste ne sadrže planirane i ostvarene rashode za građenje i održavanje cesta te obrazloženja za značajnija odstupanja ostvarenih radova u odnosu na plan.
- Redovitim sezonskim pregledima nisu obuhvaćene sve županijske i lokalne ceste čije je održavanje u nadležnosti uprava za ceste te nisu vođene propisane evidencije o obavljenim pregledima županijskih i lokalnih cesta u skladu s odredbama Odluke o razvrstavanju javnih cesta i Pravilnika o održavanju cesta.
- Angažman ophodara u obavljanju ophodarske službe bio je nedovoljan u pogledu obavljanja radova koje bi ophodar trebao obavljati i upisivati u ophodarski dnevnik u skladu s odredbama Pravilnika o ophodnji javnih cesta, u cilju što sigurnijeg odvijanja prometa i što bolje zaštite županijskih i lokalnih cesta te prometa na njima.

- Učinkovitost održavanja županijskih i lokalnih cesta se ne prati, odnosno učinkovitost održavanja cesta se ne mjeri kroz pokazatelje stanja cestovne mreže i pokazatelje operativne razine upravljanja, u skladu s odredbama Pravilnika o održavanju cesta.
- Godišnji izvještaji o radu nisu izrađeni, što nije u skladu s odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske te Uputama za izradu godišnjeg izvještaja o radu za tijela javne uprave.
- Mrežne stranice ne sadrže informacije ili poveznice na mrežne stranice s informacijama u svrhu informiranja javnosti o radu uprava za ceste u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama.

Državni ured za reviziju dao je sljedeće **naloge i preporuke**:

- Evidenciju o upisu županijskih i lokalnih cesta u zemljišne knjige voditi na način da iz evidentiranih podataka bude vidljivo za koje je županijske i lokalne ceste postupak upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru dovršen te su upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Republike Hrvatske.
- Uskladiti podatke evidentirane u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama županijskih i lokalnih cesta s podacima koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički te uskladiti stanje županijskih i lokalnih cesta u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.
- U pisanom obliku utvrditi kriterije za određivanje prioriteta prema kojima se ceste uvrštavaju u godišnji plan građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta.
- Godišnje planove građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta donositi tako da sadrže sve planirane poslove građenja i održavanja na županijskim i lokalnim cestama opisane na način kako je to utvrđeno odredbama Pravilnika o održavanju cesta, kako bi se mogli procijeniti troškovi građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta za svaku dionicu ceste odvojeno i prema vrsti radova koji se planiraju obaviti.
- Donositi izmjene i dopune godišnjih planova građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta, radi usklađivanja navedenih planova s donešenim izmjenama i dopunama godišnjih finansijskih planova, odnosno rashode za građenje i održavanje cesta u godišnjim planovima građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta planirati u skladu s donešenim godišnjim finansijskim planovima.
- Izraditi godišnje izvještaje o radu uprava za ceste u skladu i na način kako je utvrđen Uputama za izradu godišnjeg izvještaja o radu, s iskazanim planiranim i ostvarenim rashodima za građenje i održavanje cesta te obrazloženjima za značajnija odstupanja ostvarenih radova u odnosu na plan, kao i svim osnovnim informacijama o stanju i upravljanju županijskim i lokalnim cestama.
- Redovitim sezonskim pregledima obuhvatiti sve županijske i lokalne ceste čije je održavanje u nadležnosti uprava za ceste te voditi propisane evidencije o obavljenim pregledima županijskih i lokalnih cesta u skladu s odredbama Odluke o razvrstavanju javnih cesta i Pravilnika o održavanju cesta.

- Zahtijevati veći angažman ophodara u obavljanju ophodarske službe, naročito u pogledu obavljanja radova manjeg opsega koji su u funkciji provedbe mjera za zaštitu cesta i prometa na njima, a koje bi ophodar morao obavljati i upisivati u ophodarski dnevnik u skladu s odredbama Pravilnika o ophodnji javnih cesta, u cilju što sigurnijeg odvijanja prometa i što bolje zaštite županijskih i lokalnih cesta te prometa na njima.
- Pratiti učinkovitost održavanja županijskih i lokalnih cesta na svom području, odnosno učinkovitost održavanja cesta mjeriti kroz pokazatelje stanja cestovne mreže i pokazatelje operativne razine upravljanja, u skladu s odredbama Pravilnika o održavanju cesta.
- Izraditi godišnje izvještaje o radu u skladu s odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske te Uputama za izradu godišnjeg izvještaja o radu za tijela javne uprave.
- Nadopuniti mrežne stranice informacijama ili poveznicama na mrežne stranice s informacijama u svrhu informiranja javnosti o radu uprava za ceste u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama.

Na temelju revizijom utvrđenih činjenica, primjenjujući utvrđene kriterije, Državni ured za reviziju ocijenio je da su aktivnosti provedene u vezi s upravljanjem županijskim i lokalnim cestama u nadležnosti dvije uprave za ceste **učinkovite** (Osječko-baranjska i Vukovarsko-srijemska županija), u 15 uprava za ceste **učinkovite, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** (Bjelovarsko-bilogorska, Brodsko-posavska, Istarska, Karlovačka, Koprivničko-križevačka, Krapinsko-zagorska, Ličko-senjska, Međimurska, Primorsko-goranska, Sisačko-moslavačka, Splitsko-dalmatinska, Šibensko-kninska, Varaždinska, Virovitičko-podravska i Zadarska), a u tri uprave za ceste **djelomično učinkovite** (Dubrovačko-neretvanska, Požeško-slavonska i Zagrebačka županija).

Državni ured za reviziju mišljenja je da bi se provedbom navedenih naloga i preporuka postigla poboljšanja u vezi s evidentiranjem podataka o županijskim i lokalnim cestama, financiranjem upravljanja županijskim i lokalnim cestama, planiranjem, građenjem, rekonstrukcijom i održavanjem županijskih i lokalnih cesta, nadzorom nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama te informiranjem javnosti, čime bi se povećala učinkovitost upravljanja županijskim i lokalnim cestama.

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/24-10/24
URBROJ: 613-01-01-24-1

Zagreb, 19. prosinca 2024.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI
UPRAVLJANJA ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA
NA PODRUČJU REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je revizija učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području Republike Hrvatske.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 30. listopada 2023. do 3. prosinca 2024.

PREDMET, SUBJEKTI I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije učinkovitosti bile su aktivnosti u vezi s upravljanjem županijskim i lokalnim cestama na području Republike Hrvatske u 2022. i 2023. Pod upravljanjem županijskim i lokalnim cestama u ovoj reviziji smatraju se poslovi evidentiranja, planiranja, građenja, rekonstrukcije i održavanja županijskih i lokalnih cesta te drugi poslovi upravljanja županijskim i lokalnim cestama, u skladu s propisima i unutarnjim aktima subjekata revizije, poslovi financiranja upravljanja županijskim i lokalnim cestama te poslovi nadzora pri upravljanju županijskim i lokalnim cestama.

Subjekti revizije bile su županijske uprave za ceste (dalje u tekstu: uprave za ceste) u 20 županija, kao ustanove za upravljanje županijskim i lokalnim cestama na području županija.

Osnovni cilj revizije bio je ocijeniti učinkovitost upravljanja županijskim i lokalnim cestama na području županija.

Posebni ciljevi revizije bili su:

- ocijeniti cjelovitost podataka o županijskim i lokalnim cestama
- ocijeniti svrshodnost financiranja upravljanja županijskim i lokalnim cestama
- ocijeniti učinkovitost planiranja, građenja, rekonstrukcije i održavanja županijskih i lokalnih cesta
- ocijeniti učinkovitost sustava nadzora te informiranja javnosti pri upravljanju županijskim i lokalnim cestama.

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI), revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne revizijske dokaze i pruža razumnu osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje ciljeva revizije.

U fazi planiranja i pripreme za obavljanje revizije analizirana je pravna regulativa i unutarnji akti subjekata revizije, objave u medijima te drugi dostupni podaci.

U provedbi postupaka revizije korištene su sljedeće metode:

- proučeni su i analizirani propisi i drugi dostupni materijali u vezi s upravljanjem županijskim i lokalnim cestama
- analizirani su podaci iz planskih dokumenata uprava za ceste i njihovo ostvarenje
- obavljen je uvid u službene baze podataka uprava za ceste
- obavljeni su razgovori s odgovornim osobama u upravama za ceste i pribavljena obrazloženja o pojedinim aktivnostima u vezi s upravljanjem županijskim i lokalnim cestama
- na temelju odabranog uzorka provjerena je dokumentacija uprava za ceste u vezi s upravljanjem županijskim i lokalnim cestama.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa te poduzetih aktivnosti uprava za ceste u vezi s upravljanjem županijskim i lokalnim cestama.

Kriteriji su utvrđeni prema područjima revizije: evidencije o županijskim i lokalnim cestama, financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama, planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje te nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama i informiranje javnosti.

Okosnicu revizije činilo je glavno pitanje:

- Je li upravljanje županijskim i lokalnim cestama učinkovito?**

Revizijom su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća potpitanja:

- Jesu li ustrojene evidencije o županijskim i lokalnim cestama te sadrže li evidencije cjelovite podatke?
- Financira li se upravljanje županijskim i lokalnim cestama u skladu s propisima?
- Planira li se i provodi građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta na propisani način?
- Provodi li se nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama na propisani način te provodi li se informiranje javnosti o upravljanju županijskim i lokalnim cestama?

U tablici broj 1 daju se kriteriji za ocjenu učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama, prema područjima revizije.

Tablica broj 1

Kriteriji za ocjenu učinkovitosti, prema područjima revizije

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji	
		1	2
1.	Evidencije o županijskim i lokalnim cestama	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ustrojena je te se kontinuirano vodi, ažurira i održava baza podataka o županijskim i lokalnim cestama ☐ podaci iz baze podataka o županijskim i lokalnim cestama prenose se Hrvatskim cestama d.o.o. ☐ unos podataka o županijskim i lokalnim cestama u jedinstvenu bazu podataka o javnim cestama obavlja ovlašteni djelatnik čije je ovlaštenje određeno jedinstvenim identifikacijskim brojem i lozinkom za prijavljivanje u jedinstvenu bazu ☐ županijske i lokalne ceste evidentiraju se u katastru i upisuju u zemljische knjige kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Republike Hrvatske uz upis uprava za ceste kao osobe koja njima upravlja ☐ vodi se analitička knjigovodstvena evidencija županijskih i lokalnih cesta ☐ obavljen je godišnji popis imovine i obveza koncem 2023. kojim su obuhvaćene sve županijske i lokalne ceste te je njihovo knjigovodstveno stanje usklađeno sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom ☐ podaci o oznaci i nazivu županijskih i lokalnih cesta navedeni u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji usklađeni su s podacima iz Odluke o razvrstavanju javnih cesta 	

Redni broj	Područja revizije	Kriteriji
		1
2.	Financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama	<ul style="list-style-type: none"> ○ doneseni su godišnji financijski planovi u skladu s propisima o proračunu ○ vodi se evidencija o ostvarenim prihodima za financiranje županijskih i lokalnih cesta po izvorima sredstava za financiranje ○ za financiranje županijskih i lokalnih cesta ostvaruju se sredstva iz propisanih izvora financiranja ○ vodi se evidencija o rashodima za upravljanje županijskim i lokalnim cestama po namjenama (građenje i rekonstrukcija, redovito i izvanredno održavanje cesta i druge namjene) ○ ostvareni prihodi koriste se namjenski za pokriće rashoda za upravljanje županijskim i lokalnim cestama
3.	Planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta	<ul style="list-style-type: none"> ○ doneseni su godišnji planovi građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta radi ostvarivanja programa građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta ○ planiranje održavanja županijskih i lokalnih cesta obavlja se na temelju kriterija i prioriteta utvrđenih programima građenja ○ izvođenje radova građenja i rekonstrukcije te održavanja županijskih i lokalnih cesta ustupano je pravnim ili fizičkim osobama registriranim, specijaliziranim i opremljenima za te poslove ○ obavljanje usluga stručnog nadzora radova na građenju i održavanju županijskih i lokalnih cesta ustupano je osobama ovlaštenima za njihovo obavljanje ○ doneseni su operativni programi održavanja županijskih i lokalnih cesta ○ operativnim programima održavanja županijskih i lokalnih cesta utvrđeni su vrijeme i raspored izvođenja pojedinih radova, njihov opseg, tehnološki postupak i rok izvršenja te drugi uvjeti bitni za njihovo izvođenje ○ radovi održavanja županijskih i lokalnih cesta utvrđeni godišnjim planom izvedeni su u skladu s operativnim programima održavanja i projektima izrađenima za provedbu održavanja ○ doneseni su izvedbeni programi zimske službe s propisanim elementima ○ obavlja se nadzor nad stanjem županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata putem redovitih i izvanrednih pregleda i putem ophodarske službe ○ osigurano je obavljanje redovitih sezonskih pregleda županijskih i lokalnih cesta dva puta godišnje, nakon zimskog razdoblja i u jesen, radi provjere stanja cesta i utvrđivanja stupnja odnosno veličine oštećenja ○ sastavljeni su izvještaji o redovitim sezonskim pregledima županijskih i lokalnih cesta s podacima o stanju pregledanog dijela ceste i prijedlogom radova koje je potrebno izvesti radi redovitog održavanja ceste ○ doneseni su godišnji planovi ophodnje za obavljanje ophodarske službe ○ organizirano je zaprimanje zapisa s podacima o izvršenom pregledu i obavljenim radovima ophodarske službe na županijskim i lokalnim cestama ○ osigurano je obavljanje izvanrednih pregleda županijskih i lokalnih cesta, u propisanim slučajevima, o čemu su sastavljena izvješća s prijedlogom potrebnih mjer ○ sastavljena su izvješća o obavljenim izvanrednim pregledima cesta, u propisanim slučajevima, te su dostavljena inspekciji cesta i nadležnom ministarstvu ○ mjeri se učinkovitost održavanja županijskih i lokalnih cesta kroz pokazatelje stanja cestovne mreže i operativne razine upravljanja, u cilju poboljšanja ukupne razine kvalitete održavanja postojeće mreže cesta i stvaranja preduvjeta za poboljšanje sigurnosti cestovnog prometa
4.	Nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama i informiranje javnosti	<ul style="list-style-type: none"> ○ godišnji izvještaji o radu uprava za ceste doneseni su u skladu s Uputama za izradu godišnjeg izvještaja o radu za tijela javne uprave ○ godišnji izvještaji o radu dostavljeni su županijskoj skupštini ○ godišnji planovi građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta doneseni su uz suglasnost nadležnog ministarstva ○ uprave za ceste su postupale po rješenjima inspekcije za ceste donesenima nakon obavljenih inspekcijskih nadzora nad županijskim i lokalnim cestama ○ osigurano je informiranje javnosti o upravljanju županijskim i lokalnim cestama putem mrežne stranice uprava za ceste

Upravljanje županijskim i lokalnim cestama ocjenjuje se **učinkovitim**, ako su ustrojene evidencije o županijskim i lokalnim cestama s cjelovitim podacima, ako se financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama obavlja u skladu s propisima, ako se planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta provodi na propisani način, ako se nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama obavlja na propisani način te se informira javnost o upravljanju županijskim i lokalnim cestama.

Upravljanje županijskim i lokalnim cestama ocjenjuje se **učinkovitim, pri čemu su potrebna određena poboljšanja**, ako su utvrđene određene slabosti i propusti koji ne utječu bitno na učinke upravljanja.

Upravljanje županijskim i lokalnim cestama ocjenjuje se **djelomično učinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji utječu na učinkovito upravljanje te su potrebna značajna poboljšanja.

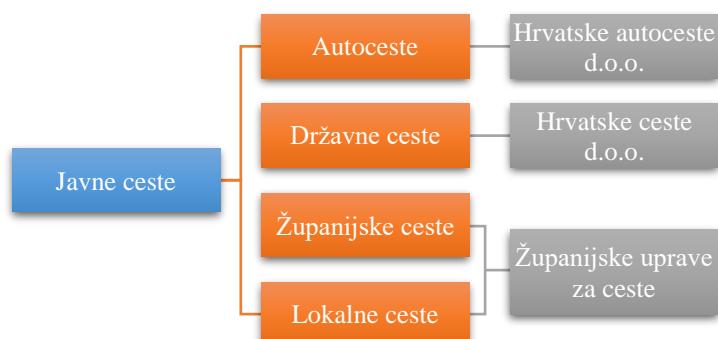
Upravljanje županijskim i lokalnim cestama ocjenjuje se **neučinkovitim**, ako su utvrđene nepravilnosti i propusti koji bitno utječu na učinkovito upravljanje te su potrebna značajnija poboljšanja kako bi se upravljanje županijskim i lokalnim cestama provodilo u skladu s načelima ekonomičnosti, djelotvornosti i svrshishodnosti.

PRAVNI I PLANSKI OKVIR UPRAVLJANJA ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA

Prema odredbama Zakona o cestama (Narodne novine 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, 110/19, 144/21, 114/22, 114/22 – Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 4/23 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 133/23), javne ceste su ceste koje svatko može slobodno koristiti na način i pod uvjetima određenim Zakonom o cestama i drugim propisima, a razvrstavaju se u autoceste, državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste, ovisno o njihovom društvenom, prometnom i gospodarskom značenju. Na temelju Uredbe o mjerilima za razvrstavanje javnih cesta (Narodne novine 34/12), koju je donijela Vlada Republike Hrvatske, javne ceste se razvrstavaju odlukom o razvrstavanju javnih cesta koju donosi ministar pomorstva, prometa i infrastrukture. Tijekom 2023. donesena je Odluka o razvrstavanju javnih cesta (Narodne novine 59/23, 64/23, 71/23 i 97/23), prema kojoj je u javne ceste razvrstano 26 720,63 km cesta, od čega se 1 487,20 km odnosi na autoceste, 7 402,82 km na državne ceste, 9 378,23 km na županijske ceste, a 8 452,38 km na lokalne ceste. Autocestama i državnim cestama upravljaju trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske, a županijskim i lokalnim cestama županijske uprave za ceste.

Na slici broj 1 prikazane su vrste javnih cesta u Republici Hrvatskoj i trgovačka društva koja upravljaju javnim cestama.

Slika broj 1

Prema odredbama Zakona o cestama, javne ceste su javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske i ne mogu se otuđiti iz njezinog vlasništva. Upisuju se u zemljišne knjige na temelju pravomoćne uporabne dozvole kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo Republike Hrvatske, uz upis pravne osobe koja upravlja javnom cestom. Pravo služnosti, pravo građenja i koncesija na javnoj cesti te korištenje cestovnog zemljišta također se upisuju u zemljišne knjige, u skladu s propisima kojima se uređuju zemljišne knjige.

Hrvatske ceste d.o.o. vode jedinstvenu bazu podataka o javnim cestama za operativne potrebe osiguranja tehničko-tehnološkog jedinstva mreže javnih cesta. Hrvatske autoceste d.o.o., županijske uprave za ceste i koncesionari javnih cesta dužni su podatke iz svojih baza podataka o javnim cestama kojima upravljaju prenositi Hrvatskim cestama d.o.o. za potrebe vođenja jedinstvene baze podataka o javnim cestama.

Prema odredbama Zakona o cestama, Hrvatski sabor na prijedlog Vlade Republike Hrvatske donosi strategiju kojom se utvrđuju ciljevi i plan razvitka javnih cesta u Republici Hrvatskoj. Program građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od četiri godine donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (dalje u tekstu: Ministarstvo), sukladno strategiji. Program građenja i održavanja javnih cesta ostvaruje se godišnjim planom građenja i održavanja autocesta, godišnjim planom građenja i održavanja državnih cesta te godišnjim planom građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta. Godišnji plan građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta donose županijske uprave za ceste uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

Na slici broj 2 prikazana su tijela nadležna za donošenje najznačajnijih dokumenata vezanih za upravljanje javnim cestama u Republici Hrvatskoj.

Slika broj 2

U kolovozu 2017. donesena je Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2030., a u svibnju 2017. Program građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od 2017. do 2020. (Narodne novine 47/17). Cilj provedbe navedenog Programa je poboljšanje ukupne razine kvalitete održavanja postojeće mreže cesta, stvaranje preduvjeta za poboljšanje sigurnosti cestovnog prometa, povećanje razine uslužnosti cestovne mreže i protočnosti prometa te razvoj i integracija inteligentnih prometnih sustava. Programom je predviđen nastavak suradnje Hrvatskih cesta d.o.o. i županijskih uprava za ceste u cilju implementacije standarda održavanja primjenjivih na čitavom području Republike Hrvatske. Program građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje nakon 2020. nije donesen.

Financiranje županijskih i lokalnih cesta

Odredbom članka 86. Zakona o cestama propisani su izvori sredstava za financiranje javnih cesta. Županijske i lokalne ceste financiraju se iz godišnje naknade za uporabu javnih cesta, naknade za izvanredni prijevoz, naknade za prekomjernu uporabu javnih cesta, korisničke naknade, naknade za korištenje cestovnog zemljišta, naknade za obavljanje pratećih djelatnosti na javnoj cesti, naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti te iz državnog proračuna i ostalih izvora.

Određivanje visine godišnje naknade za uporabu javnih cesta, naknade za izvanredni prijevoz, naknade za prekomjernu uporabu javnih cesta, naknade za korištenje cestovnog zemljišta i naknade za obavljanje pratećih djelatnosti u nadležnosti je Ministarstva.

Za korištenje javnih cesta na temelju prava služnosti, prava građenja, prava puta ili nekog drugog sličnog prava za komunalne, vodne, energetske građevine, kao i građevine elektroničkih komunikacija i povezane opreme plaća se isključivo naknada za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti. Visinu naknade propisuje Vlada Republike Hrvatske Odlukom o visini naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti (Narodne novine 87/14). Za korištenje javnih cesta vozilima namijenjenima isključivo za prijevoz tereta, čija ukupna masa prelazi 3,5 tone, može se naplaćivati korisnička naknada, a njezino uvođenje, visinu i namjenu također odlukom propisuje Vlada Republike Hrvatske. Odluka o uvođenju, visini i namjeni korisničke naknade do vremena obavljanja revizije (ožujak 2024.) nije donesena.

Godišnja naknada za uporabu javnih cesta plaća se pri registraciji motornih i priključnih vozila. Bez uplate godišnje naknade ne može se obaviti registracija vozila ili ovjeriti produženje valjanosti prometne dozvole. Prema odredbama Zakona o sigurnosti prometa na cestama (Narodne novine 67/08, 48/10 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 74/11, 80/13, 158/13 – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 92/14, 64/15, 108/17, 70/19, 42/20, 85/22, 114/22 i 133/23), registraciju vozila i produženje valjanosti prometne dozvole obavljaju policijske uprave odnosno policijske postaje ili stanice za tehnički pregled vozila. Visina godišnje naknade koju plaćaju vlasnici vozila propisana je Pravilnikom o visini godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila (Narodne novine 96/15 i 98/15). Prema navedenom Pravilniku, godišnja naknada se plaća u stanicama za tehnički pregled vozila ili se uplaćuje izravno na račun uprave za ceste odnosno u proračun Grada Zagreba. Način naplate, postupak uplate sredstava na račun uprava za ceste te raspored naplaćenih sredstava propisani su Pravilnikom o naplati godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila (Narodne novine 130/12).

Mjerila za izračun i uvjeti naplate naknade za izvanredni prijevoz propisani su odredbama Pravilnika o izvanrednom prijevozu (Narodne novine 92/18, 45/20 i 47/23), a visina i uvjeti naplate naknade za korištenje cestovnog zemljišta i naknade za obavljanje pratećih djelatnosti na javnoj cesti odredbama Pravilnika o korištenju cestovnog zemljišta i obavljanju pratećih djelatnosti na javnoj cesti (Narodne novine 78/14 i 43/20).

Prema odredbama članka 49. Zakona o cestama, pravne ili fizičke osobe u obavljanju čije gospodarske djelatnosti dolazi do prekomjerne uporabe javne ceste teškim ili srednje teškim vozilima, čija ukupna masa prelazi 7,5 tona, dužne su platiti naknadu za prekomjernu uporabu javne ceste. Gospodarske djelatnosti i mjerila za utvrđivanje prekomjerne uporabe javne ceste propisuje nadležni ministar, a rješenje o prekomjernoj uporabi javne ceste izdaje pravna osoba koja upravlja javnom cestom.

Provedbeni propis kojim bi se propisale gospodarske djelatnosti i mjerila za utvrđivanje prekomjerne uporabe javne ceste, kao i mjerila za izračun naknade za prekomjernu uporabu javne ceste, do vremena obavljanja revizije (ožujak 2024.) nije donesen te županijske uprave za ceste nisu izdavale rješenja o prekomjernoj uporabi županijskih i lokalnih cesta i nisu naplaćivale navedenu naknadu.

Vrijednosno značajni prihodi županijskih uprava za ceste su potpore iz državnog proračuna koje im nadležni ministar raspoređuje svojim odlukama. Sredstva za 2022. u ukupnom iznosu od 13.272,28 eura i za 2023. u ukupnom iznosu od 14.035.396,00 eura raspoređena su Odlukom o dodjeli sredstava županijskim upravama za ceste za potporu održavanju, rekonstrukciji i građenju županijskih i lokalnih cesta u 2022. godini, koja je donesena 1. prosinca 2022. te Odlukom o dodjeli sredstava županijskim upravama za ceste za potporu održavanju, rekonstrukciji i građenju županijskih i lokalnih cesta u 2023. godini, koja je donesena 21. studenoga 2023.

Upravljanje županijskim i lokalnim cestama

Županijske ceste su javne ceste koje povezuju sjedišta županija s gradskim i općinskim sjedištima, sjedišta gradova i općina međusobno te gradove ili gradske dijelove s državnim cestama, dok su lokalne ceste javne ceste koje povezuju sjedišta gradova i općina s naseljima s više od 50 stanovnika unutar gradova ili općina, gradske četvrti sa županijskim cestama te susjedne gradske četvrti međusobno. Županijske uprave za ceste su ustanove za upravljanje, građenje, rekonstrukciju i održavanje županijskih i lokalnih cesta. Osnivači županijskih uprava za ceste su županije, a početak rada propisan je odredbama Uredbe o početku rada županijskih uprava za ceste i društava kapitala iz Zakona o javnim cestama (Narodne novine 112/97), prema kojima su županijske uprave za ceste započele s radom 1. siječnja 1998.

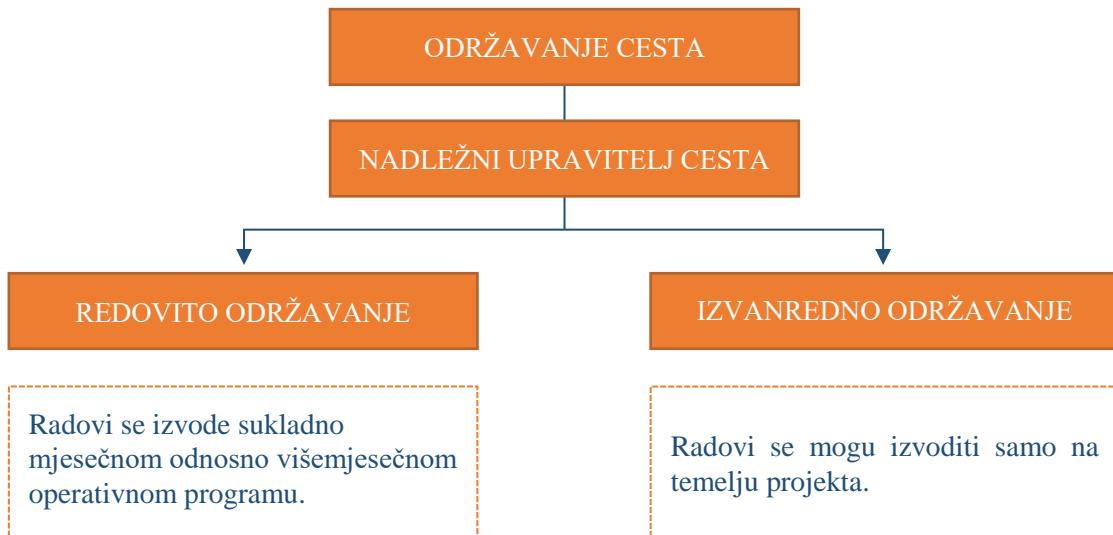
Prema odredbama Zakona o cestama, županijske uprave za ceste obavljaju poslove građenja, rekonstrukcije i održavanja županijskih i lokalnih cesta (županijske uprave za ceste izravno ne izvode radove građenja, rekonstrukcije i održavanja cesta, nego ih ustupaju pravnoj ili fizičkoj osobi registriranoj, specijaliziranoj i opremljenoj za njihovo izvođenje), pripreme izrade stručnih podloga za četverogodišnje programe građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta, rješavanja imovinskopopravnih odnosa potrebnih za građenje, rekonstrukciju i održavanje županijskih i lokalnih cesta, financiranja građenja, rekonstrukcije i održavanja županijskih i lokalnih cesta, praćenja prometnog opterećenja i prometnih tokova na županijskim i lokalnim cestama i druge poslove iz svog djelokruga.

Poslovi građenja i rekonstrukcije javnih cesta obuhvaćaju pripremu, izradu i ustupanje izrade potrebnih studija te njihovu stručnu ocjenu; pokretanje postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš, odnosno postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš; pokretanje postupka ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu; ustupanje usluga projektiranja s istražnim radovima; ustupanje usluga projektiranja opreme, pratećih objekata i prometne signalizacije; ishođenje lokacijskih, građevinskih i uporabnih dozvola, odnosno drugih akata na temelju kojih je dopušteno građenje i uporaba građevine po posebnom propisu; ustupanje radova izmještanja komunalne i druge infrastrukture; ustupanje geodetskih radova; ustupanje radova građenja i rekonstrukcije; ustupanje usluga stručnog nadzora građenja; organizaciju tehničkog pregleda i primopredaju javne ceste te dijelova javne ceste i objekata na korištenje i održavanje; investitorski nadzor nad provođenjem projekata i ustupanje revizije projekata u odnosu na osnovne uvjete kojima javna cesta mora udovoljiti u pogledu sigurnosti prometa.

Županijske uprave za ceste i drugi upravitelji javnih cesta obvezni su osigurati održavanje cesta tako da se prilikom održavanja omogući siguran promet na cestama, očuvaju temeljna svojstva i poboljšaju prometne, tehničke i sigurnosne značajke cesta, da se ceste zaštite od štetnog utjecaja cestovnog prometa te očuva njihov okoliš i uredan izgled. Poslovi održavanja županijskih i lokalnih cesta i drugih javnih cesta su planiranje održavanja i mjera zaštite javnih cesta i prometa na njima, redovito i izvanredno održavanje, ustupanje radova održavanja, stručni nadzor i kontrola kakvoće ugrađenih materijala i izvedenih radova održavanja, ustupanje usluga stručnog nadzora i kontrole kakvoće ugrađenih materijala i izvedenih radova održavanja, osiguranje uklanjanja oštećenih i napuštenih vozila i drugih stvari s javne ceste i ophodnja.

Odredbama Pravilnika o održavanju cesta (Narodne novine 90/14 i 3/21) propisan je popis poslova redovitog i izvanrednog održavanja županijskih i lokalnih cesta i drugih javnih cesta, opseg pojedinih radova i rokovi izvođenja tih radova, što je prikazano na slici broj 3.

Slika broj 3

Prema odredbama Pravilnika o održavanju cesta, upravitelj ceste operativnim programom održavanja cesta utvrđuje vrijeme i raspored izvođenja pojedinih radova, njihov opseg i tehnološki postupak, rok za izvršenje tih radova i druge uvjete bitne za njihovo izvođenje. Razine prednosti u održavanju cesta određuju se na temelju njihovog značaja, namjene, prometne funkcije odnosno obujma te vrste i strukture prometa. Upravitelj cesta u obvezi je osigurati da se radovi održavanja cesta utvrđeni godišnjim planom izvode temeljem mjesecnog odnosno višemjesečnog operativnog programa koji uz njegovo prihvatanje može izraditi izvođač radova na održavanju cesta.

Redovito održavanje cesta čini skup poslova odnosno radova i radnji te mjera koje se provode tijekom cijele godine sukladno mjesecnom odnosno višemjesečnom operativnom programu. Pod redovitim održavanjem cesta podrazumijevaju se poslovi nadzora i pregleda cesta i cestovnih objekata, redovitog održavanja prometnih površina, bankina, pokosa, sustava odvodnje, prometne signalizacije i opreme, vegetacije i cestovnih objekata, naprava i uređaja, osiguranja preglednosti i čišćenja ceste te interventni radovi i zimska služba.

Izvanredno održavanje obuhvaća zahtjevnije i opsežnije radove održavanja cesta u cilju dugotrajnijeg uređenja i poboljšanja pojedinih dijelova ceste bez izmjene njezinih tehničkih elemenata, osiguranja sigurnosti, stabilnosti i trajnosti ceste i cestovnih objekata te povećanja sigurnosti prometa. Radovi izvanrednog održavanja izvode se povremeno, njihov opseg vezan je za stupanj dotrajalosti ili oštećenja ceste, a mogu se izvoditi samo na temelju projekta za provedbu izvanrednog održavanja. Izvanredno održavanje cesta obuhvaća obnavljanje i zamjenu kolničkog zastora, ojačanje kolnika i mjestimične popravke kolničke konstrukcije u svrhu obnove i povećanja nosivosti ceste i kvalitete vožnje, poboljšanje sustava odvodnje ceste, zamjenu i ugrađivanje nove i poboljšanje vertikalne prometne signalizacije i opreme ceste, saniranje odrona, zaštitu ceste od podlokavanja, pojedinačne korekcije geometrijskih elemenata ceste radi poboljšanja sigurnosti prometa, poboljšanje uvjeta prometa uređenjem stajališta, odmorišta, pješačkih staza, obnovu i postavu instalacija, opreme i uređaja ceste te druge propisane radove. Izvanredno održavanje cestovnih objekata obuhvaća zamjenu kolnika i hidroizolacije, popravak ili zamjenu rasponske konstrukcije, stupova, upornjaka, sustava za odvodnju, ležajeva i prijelaznih naprava, zaštitu stupova i upornjaka od podlokavanja, cijelovitu antikorozivnu zaštitu, sanaciju i zaštitu betonskih površina, sanaciju i obnovu zidova te druge propisane radove.

– **Zimska služba**

Prema odredbama Pravilnika o održavanju cesta, zimska služba je uobičajeni izraz za mjere i aktivnosti koje se provode u zimskom razdoblju, koje u pravilu traje od 15. studenoga tekuće do 15. travnja sljedeće godine, i kojima prethodi donošenje posebnog izvedbenog programa u cilju osiguravanja odvijanja cestovnog prometa uz najveću moguću sigurnost i prihvatljive troškove. Izvedbeni program zimske službe za županijske i lokalne ceste donose županijske uprave za ceste, na prijedlog pravne ili fizičke osobe kojoj je ustupljeno izvođenje radova redovitog održavanja cesta. Izvedbenim programom zimske službe utvrđuju se organizacijska shema ustroja, nadležnosti i odgovornosti izvođača zimske službe; raspored mjesta stalne pripravnosti; karta cestovne mreže s označenim razinama prednosti i polaznim i završnim točkama djelovanja zimske službe; raspored mehanizacije, opreme, materijala za posipanje cesta i radne snage potrebne za izvođenje planiranih radova; raspored dežurstva, obvezne prisutnosti, stupnjevi pripravnosti i raspored radnih skupina; nacrt posipanja protiv poledice i uklanjanja snijega; mjesta i način isključivanja pojedinih vrsta vozila u zimskim uvjetima te način prikupljanja podataka i shema obavještavanja o stanju i prohodnosti cesta.

Pripremni radovi zimske službe izvode se prije početka zimskoga razdoblja u cilju omogućavanja njezinog učinkovitog djelovanja, a obuhvaćaju pripremu cesta i njihovog neposrednog okoliša (postavljanje dopunske prometne signalizacije na opasnim mjestima, snježnih kolaca i naprava, provođenje mjera za zaštitu od snježnih zapuha i slično), mehanizacije, prometne signalizacije, opreme i posipnog materijala te ospozobljavanje i stručno usavršavanje radnika koji sudjeluju u obavljanju zimske službe. Održavanje prohodnosti pojedinih cesta u zimskom razdoblju određuje se prema razini prednosti koja je utvrđena godišnjim planom, ovisno o vrsti ceste, gustoći i strukturi prometa, zemljишno-klimatskim uvjetima i lokalnim potrebama. Razvrstavanje županijskih i lokalnih cesta prema razini prednosti određuju županijske uprave za ceste na način da osiguraju i usklade prohodnost cjelokupne mreže županijskih i lokalnih cesta. Osiguranje prohodnosti županijskih i lokalnih cesta podrazumijeva da visina snijega na kolniku ne prelazi 15 cm i da je promet omogućen vozilima sa zimskom opremom. Iznimno, zimska služba nije dužna osigurati prohodnost ceste u uvjetima vrlo intenzivnog snježenja uz olujni vjetar i velikih snježnih zapuha ili lavina, kao i kod iznenadno nastale poledice na većem području, npr. zbog ledene kiše, koju nije moguće otkloniti raspoloživim sredstvima.

– **Nadzor nad stanjem županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata**

Prema odredbama Pravilnika o održavanju cesta, nadzor nad stanjem županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata obavljaju županijske uprave za ceste, putem redovnih i izvanrednih pregleda cesta i cestovnih objekata, i izvođač radova redovitog održavanja cesta, putem ophodarske službe. Županijske uprave za ceste dužne su voditi evidenciju o obavljenim pregledima cesta i sve prikupljene podatke pohraniti na propisani način. O obavljenom pregledu ceste, službena osoba županijske uprave za ceste ili izvođača radova redovitog održavanja ceste, sastavlja zapisnik koji je sastavni dio evidencije o obavljenim pregledima. Zapisniku o obavljenom pregledu ceste prilaže se i prikupljeni dokazi (slike, skice, izjave i slično). Prikupljeni podaci o stanju ceste čine temeljnu podlogu za planiranje potrebnih zahvata na održavanju cesta.

Redoviti pregledi županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata obavljaju se prema rasporedu utvrđenom na temelju mjesecnog odnosno višemjesečnog operativnog programa održavanja cesta, obvezan im je nazočiti predstavnik izvođača radova redovitog održavanja, a dijele se na sezonske preglede cesta te na godišnje i glavne preglede cestovnih objekata svjetlog raspona 5 m i više. Sezonski pregledi cesta obavljaju se dva puta godišnje, u pravilu nakon zimskog razdoblja (ožujak – svibanj) i u jesen (rujan – studeni), radi provjere stanja i utvrđivanja stupnja odnosno veličine oštećenja cesta.

Čelični i drveni cestovni objekti pregledavaju se najmanje jednom godišnje, a ostali najmanje jednom svake dvije godine, pri čemu je potrebno pregledati sve dostupne dijelove objekta te, ovisno o nalazu ili zbog prethodnog zahtjeva inspekcije za ceste, obaviti i specijalistička mjerena i ispitivanja. Glavni pregledi cestovnih objekata obavljuju se najmanje jednom u šest godina, pri čemu se pregledavaju svi dijelovi objekta i provode potrebna specijalistička mjerena i ispitivanja. O redovitom pregledu cesta službena osoba sastavlja izvještaj koji mora sadržavati podatke o stanju pregledanog dijela ceste odnosno objekta i prijedlog o radovima koje je potrebno izvesti radi redovitog održavanja ceste.

Izvanredni pregledi županijskih i lokalnih cesta obavljaju se nakon nastanka događaja kao što su prirodne katastrofe, teže prometne nesreće, požari, eksplozije, klizanje terena i drugi izvanredni događaji koji imaju negativan utjecaj na ceste; pri određivanju sposobnosti ceste za preuzimanje prekomjernih ili izvanrednih opterećenja; prije isteka garancijskog roka nakon izgradnje ili rekonstrukcije te na zahtjev inspekcije za ceste. Županijske uprave za ceste određuju sadržaj i opseg izvanrednog pregleda ceste i imenuju Povjerenstvo za obavljanje pregleda. Povjerenstvo sastavlja izvješće o izvanrednom pregledu, s prijedlogom potrebnih mjera, koje je u roku od sedam dana dužno dostaviti inspekciji cesta i Ministarstvu.

Ophodarska služba je dužna nadzirati sva događanja koja utječu na županijsku ili lokalnu cestu i promet na njoj, vizualno pregledavati stanje svih njezinih sastavnih dijelova te obaviti manje radove održavanja i provoditi potrebne mjere i radnje za zaštitu ceste, koje je u mogućnosti obaviti s propisanom opremom i raspoloživim sredstvima. Dužna je najmanje jednom mjesечно pregledati cestovne objekte, prvenstveno elemente i one dijelove koji se odnose na stabilnost, funkcionalnost, trajnost i sigurnost odvijanja prometa.

Podatke o izvršenom pregledu i obavljenim radovima ophodarska služba obvezna je zapisati i na propisani način pohraniti te dostaviti županijskoj upravi za ceste. Poslovi ophodnje na cesti, uvjeti za uspostavu ophodnje, potrebno osoblje i oprema, provođenje mjera za zaštitu cesta i prometa te radovi, radnje i druge aktivnosti koje obavlja ophodar propisani su odredbama Pravilnika o ophodnji javnih cesta (Narodne novine 75/14 i 7/21). Prema odredbama navedenog Pravilnika, sve informacije o stanju i prohodnosti javne ceste kao i svi događaji uočeni na ophodarskoj dionici unose se u ophodarski dnevnik koji se vodi posebno za svaku ophodarsku dionicu. Sastoji se od korica i niza pojedinačnih, uvezanih i numeriranih listova koji trebaju sadržavati naziv nadležnog upravitelja ceste, broj i opis ceste, nazine krajnjih točaka ophodarske dionice, ukupnu duljinu ophodarske dionice, ime i prezime ophodara, registrske oznake ophodarskog vozila, datum, sat početka i završetka ophodnje, opis utvrđenog stanja i prohodnosti ophodarske dionice, opis uočenih aktivnosti na ophodarskoj dionici, popis obavljenih radova redovitog održavanja, ime i prezime osobe i sat predaje obavijesti dežurnoj osobi u mjestu stalnog dežurstva te rubriku za upis ostalih zapažanja s prijedlogom mjera. U ophodarski dnevnik se unose i osnovni podaci o prometnim nesrećama koje su se dogodile u vrijeme ophodnje.

Prema odredbama Zakona o cestama, Ministarstvo obavlja inspekcijski nadzor nad javnim cestama putem inspekcije za ceste. Prilikom provedbe inspekcijskog nadzora inspektor za ceste nadzire radove redovitog i izvanrednog održavanja cesta, pregledava dokumentaciju za te radove i određuje mjere za oticanje nepravilnosti koje bi mogle prouzročiti pogoršanje stanja ceste ili ugroziti sigurnost prometa te provodi druge propisane mjere i radnje, o čemu donosi rješenje koje se dostavlja na provedbu upravitelju javne ceste.

Informiranje javnosti

U skladu s odredbama Zakona o ustanovama (Narodne novine 76/93, 29/97, 47/99, 35/08, 127/19 i 151/22), županijske uprave za ceste, kao ustanove osnovane za trajno obavljanje djelatnosti od javnog interesa sukladno istom Zakonu, dužne su pravodobno i istinito informirati javnost o obavljanju djelatnosti za koju su osnovane. Jedan od načina informiranja su objave putem mrežnih stranica, na način i pod uvjetima propisanim Zakonom o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22). Prema odredbama navedenog Zakona, tijela javne vlasti obvezna su na mrežnim stranicama na lako pretraživ način objavljivati zakone i ostale propise koji se odnose na njihovo područje rada, opće akte i odluke koje donose, godišnje planove, programe, strategije, upute, izvješća o radu, finansijska izvješća i druge odgovarajuće dokumente koji se odnose na područje rada tijela javne vlasti, informacije o javnim uslugama koje tijelo javne vlasti pruža, podatke o izvoru financiranja, proračun, finansijski plan ili drugi odgovarajući dokument kojim se utvrđuju prihodi i rashodi tijela javne vlasti te podatke i izvješća o izvršenju proračuna, finansijskog plana ili drugog odgovarajućeg dokumenta, informacije o dodijeljenim bespovratnim sredstvima, sponsorstvima, donacijama ili drugim pomoćima, uključujući popis korisnika i visinu iznosa, informacije o postupcima javne nabave, dokumentaciju potrebnu za nadmetanje, informacije o izvršavanju ugovora i druge informacije za koje postoji obveza objavljivanja sukladno zakonu kojim se uređuje javna nabava, obavijesti o raspisanim natječajima, dokumentaciju potrebnu za sudjelovanje u natječajnom postupku te obavijest o ishodu natječajnog postupka, informacije o unutarnjem ustrojstvu tijela javne vlasti, s imenima čelnika tijela i voditelja ustrojstvenih jedinica i njihovim podacima za kontakt, zaključke sa službenih sjednica tijela javne vlasti i službene dokumente usvojene na tim sjednicama te informacije o radu formalnih radnih tijela iz njihove nadležnosti na kojima se odlučuje o pravima i interesima korisnika, obavijest o načinu i uvjetima ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija na vidljivu mjestu, s podacima za kontakt službenika za informiranje, potrebnim obrascima ili poveznicama na obrasce te visinom naknade za pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija, odgovore na najčešće postavljena pitanja, o načinu podnošenja upita građana i medija, kao i ostale informacije (vijesti, priopćenja za javnost), u svrhu informiranja javnosti o svom radu i izvršavanju obveza i ostvarivanju prava građana. Županijske uprave za ceste su navedene u popisu tijela javne vlasti objavljenom na mrežnim stranicama Vlade Republike Hrvatske te su obvezne objavljivati propisane dokumente i informacije na svojim mrežnim stranicama.

UPRAVLJANJE ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA NA PODRUČJU REPUBLIKE HRVATSKE

Odlukama županijskih skupština donesenim u 1997. osnovane su uprave za ceste, kao pravne osobe za upravljanje, građenje, rekonstruiranje i održavanje županijskih i lokalnih cesta na području županija. Tijela uprava za ceste su ravnatelj i upravno vijeće, a većina uprava ima i stručno vijeće. Upravama za ceste upravljaju ravnatelji, koje imenuju upravna vijeća. Upravna vijeća imenuju župani, a imaju tri, pet ili sedam članova. Članovi upravnih vijeća primaju naknadu čiju visinu utvrđuju župani. Mjesečna naknada predsjednicima upravnih vijeća utvrđena je u netoiznosu od 106,18 eura do 265,45 eura, a članovima u netoiznosu od 73,00 eura do 199,08 eura ili po sjednici od 22,6 eura do 66,36 eura. Stručna vijeća su stručna tijela koja daju stručna mišljenja o građenju, rekonstrukciji i održavanju županijskih i lokalnih cesta, a najčešće ga čine ravnatelj, voditelji organizacijskih jedinica i druge osobe koje imenuje ravnatelj. Većina uprava za ceste ima četiri organizacijske jedinice, i to: ured ravnatelja, službu za održavanje i zaštitu županijskih i lokalnih cesta, službu za građenje županijskih i lokalnih cesta te službu za finansijske, pravne i opće poslove. Uprave za ceste su krajem 2023. imale ukupno 226 zaposlenika.

Prema podacima iz evidencija, uprave za ceste su upravljale županijskim cestama ukupne duljine 9 413,085 km i lokalnim cestama ukupne duljine 8 492,498 km ili ukupno 17 905,583 km

U tablici broj 2 daju se podaci o ukupnoj duljini županijskih i lokalnih cesta te podaci o broju zaposlenih i ukupnoj duljini cesta kojim upravljaju uprave za ceste u odnosu na broj zaposlenih koncem 2023.

Tablica broj 2

Ukupna duljina županijskih i lokalnih cesta te podaci o broju zaposlenih i ukupnoj duljini cesta kojim upravljaju uprave za ceste u odnosu na broj zaposlenih koncem 2023.

Redni broj	Županijska uprava za ceste	Duljina cesta kojom upravlja županijska uprava za ceste (u km)			Broj zaposlenih	Duljina cesta u km u odnosu na broj zaposlenih koncem 2023.
		Županijske ceste	Lokalne ceste	Ukupno		
1	2	3	4	5	6	
1.	Bjelovarsko-bilogorska	469,932	288,024	757,956	8	94,745
2.	Brodsko-posavska	445,672	195,101	640,773	11	58,252
3.	Dubrovačko-neretvanska	318,928	374,057	692,985	6	115,498
4.	Istarska	586,988	650,523	1 237,511	16	77,344
5.	Karlovачka	468,055	387,333	855,388	11	77,763
6.	Koprivničko-križevačka	367,239	457,007	824,246	7	117,749
7.	Krapinsko-zagorska	424,006	247,322	671,328	9	74,592
8.	Ličko-senjska	446,879	532,127	979,006	11	89,001
9.	Međimurska	206,955	254,905	461,860	8	57,733
10.	Osječko-baranjska	636,530	481,497	1 118,027	10	111,803
11.	Požeško-slavonska	199,516	276,284	475,800	6	79,300
12.	Primorsko-goranska	564,652	316,222	880,874	14	62,920
13.	Sisačko-moslavačka	653,473	577,697	1 231,170	15	82,078
14.	Splitsko-dalmatinska	817,517	865,248	1 682,765	23	73,164
15.	Šibensko-kninska	420,405	290,763	711,168	8	88,896
16.	Varaždinska	447,386	506,180	953,566	13	73,351
17.	Virovitičko-podravska	351,900	319,790	671,690	9	74,632
18.	Vukovarsko-srijemska	419,418	203,136	622,554	14	44,468
19.	Zadarska	510,587	673,036	1 183,623	11	107,602
20.	Zagrebačka	657,047	596,246	1 253,293	16	78,331
Ukupno		9 413,085	8 492,498	17 905,583	226	79,228

Evidencije o županijskim i lokalnim cestama

Prema odredbama članka 32. Zakona o cestama, upravitelji javnih cesta dužni su podatke iz svojih baza podataka o javnim cestama kojima upravljaju prenositi Hrvatskim cestama d.o.o., koje vode jedinstvenu bazu podataka o javnim cestama. Sadržaj, ustroj i način vođenja baze podataka utvrđen je Pravilnikom o sadržaju, ustroju i načinu vođenja baze podataka o javnim cestama i objektima na njima (Narodne novine 56/15).

Prema odredbama Pravilnika o sadržaju, ustroju i načinu vođenja baze podataka o javnim cestama i objektima na njima, baza podataka o javnim cestama je skup međusobno povezanih podataka, koji interakcijom omogućavaju pregled stanja javnih cesta i objekata na njima, sastavnih elemenata i prometa koji se po njima odvija, a koji se na odgovarajući način i pod određenim uvjetima koriste za potrebe upravljanja, građenja, održavanja, zaštite javnih cesta i prometa na njima te za potrebe službenih statistika, državnih upravnih tijela, međunarodnih organizacija i drugih pravnih i fizičkih osoba.

Bazu podataka o javnim cestama čine Prostorna baza podataka, koja sadrži georeferencirane vektorske podatke o osima javnih cesta, jedinstveni adresni sustav javnih cesta i druge tematske GIS slojeve neophodne za prostorno analiziranje i prikazivanje, i Alfanumerička baza podataka, koja sadrži opisne, brojčane i grafičke tehničke podatke o cestama i objektima na njima. Prostorna baza podataka je temelj cjelokupne baze podataka o javnim cestama, gdje se na georeferencirane vektorske prostorne podatke o osima cesta vežu alfanumerički podaci o cestama, koristeći GIS tehnologiju i primjenjujući pravila i tehničke specifikacije jedinstvenog adresnog sustava, te se na taj način mogu prostorno locirati. Alfanumeričku bazu podataka čine propisani obvezni i preporučljivi tehnički podaci za pojedine skupine javnih cesta. Obvezni tehnički podaci moraju se redovito prikupljati i unositi u bazu, dok se preporučljivi tehnički podaci mogu prikupljati redovito ili samo za pojedine analize stanja cesta i objekata na njima, ovisno o potrebama. Hrvatske ceste d.o.o. nadležne su za prikupljanje, obradu, ažuriranje, verifikaciju i održavanje podataka Prostorne baze podataka, a županijske uprave za ceste za prikupljanje, obradu, ažuriranje, verifikaciju i održavanje tehničkih podataka Alfanumeričke baze podataka za županijske i lokalne ceste kojima upravljaju. Hrvatske ceste d.o.o. osiguravaju tehničke i programske osnove za ustrojavanje, vođenje i korištenje baze podataka o javnim cestama te preuzimanje i unošenje podataka putem *web* aplikacije. Županijske uprave za ceste dužne su unositi podatke u Alfanumeričku bazu podataka o javnim cestama putem *web* aplikacije te su odgovorne za pravovremenost i točnost unesenih podataka, a unos podataka mogu obavljati ovlašteni djelatnici koji dobivaju jedinstveni identifikacijski broj i lozinku za prijavljivanje u bazu.

Za potrebe vođenja vlastite baze podataka o županijskim i lokalnim cestama kojima upravlja, uprave za ceste zaključile su ugovore o korištenju i održavanju aplikacijskog sustava s pripadajućim programskim modulima radi vođenja baze podataka, odnosno prikupljanja, obrade, ažuriranja, verifikacije i održavanja tehničkih podataka o cestama. Ugovarano je pružanje stručne podrške za rad s programskim modulima, otklanjanje prijavljenih grešaka koje se mogu pojaviti u radu s programskim modulima, upravljanje programskim modulima i isporuka novih, poboljšanih, verzija programskih modula, u slučaju njihove dostupnosti tijekom ugovornog razdoblja. Baze podataka o županijskim i lokalnim cestama, koje vode uprave za ceste, omogućavaju kartografski prikaz mreže županijskih i lokalnih cesta s postavljenom prometnom signalizacijom i lokacijama cestovnih objekata. Sadrže podatke o geometriji županijskih i lokalnih cesta (ceste, dionice, linkovi, čvorovi) i u većini slučajeva videozapise pojedinih cestovnih pravaca te evidentirane podatke o županijskim i lokalnim cestama prenose Hrvatskim cestama d.o.o. putem mrežne aplikacije.

Prema odredbama članaka 123. i 124. Zakona o cestama, javne ceste se upisuju u zemljische knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo Republike Hrvatske, uz upis pravne osobe koja upravlja javnom cestom. Upis javnih cesta za koje je izrađena snimka izvedenog stanja i koje su evidentirane u katastru provodi zemljšnoknjžni sud po službenoj dužnosti na temelju Odluke o razvrstavanju javnih cesta i prijavnog lista sa snimkom izvedenog stanja, koje zemljšnoknjžnom sudu dostavlja tijelo nadležno za katastar. Javne ceste koje nisu evidentirane u katastru ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, evidentiraju se u katastru na temelju Odluke o razvrstavanju javnih cesta, geodetskog elaborata izvedenog stanja javne ceste i rješenja nadležnog zemljšnoknjžnog suda o provedbi prijavnog lista.

Prijavni list za prethodnu provedbu u zemljišnoj knjizi zemljišnoknjžnom суду по službenoj dužnosti dostavlja nadležni ured za katastar, na temelju pregledanog i potvrđenog geodetskog elaborata izvedenog stanja javne ceste snimljenog prema pravilima propisanim posebnim zakonom, koji pribavlja i tijelu nadležnom za katastar dostavlja pravna osoba koja upravlja javnim cestama.

Za potrebe evidentiranja u katastru i upisa županijskih i lokalnih cesta u zemljišne knjige, uprave za ceste zaključuju ugovore o izradi geodetskih elaborata izvedenog stanja cesta. Prema podacima iz evidencija uprava za ceste o upisu županijskih i lokalnih cesta u zemljišne knjige, do vremena obavljanja revizije, u katastru je u cijelosti ili djelomično evidentiran i u zemljišne knjige upisan manji broj županijskih i lokalnih cesta. Djelomično evidentiranje i upis cesta u katastru i zemljišnim knjigama odnosi se na ceste koje se protežu kroz više katastarskih općina, a evidentiranje i upis nisu provedeni u svim katastarskim općinama. Prema naputku Državne geodetske uprave iz listopada 2012., za evidentiranje i upis javne ceste u katastru i zemljišnoj knjizi jedna ili više jedinstvenih katastarskih čestica formira se unutar jedne katastarske općine.

Iz pojedinih evidencija o upisu županijskih i lokalnih cesta u zemljišne knjige nije vidljivo za koje su ceste poduzete aktivnosti za evidentiranje u katastru i upis u zemljišne knjige niti koliko ih je u vrijeme obavljanja revizije evidentirano u katastru i/ili upisano u zemljišne knjige jer su evidentirane samo katastarske čestice kojima prolaze pojedine ceste i njihova površina u m². Isto tako, uprave za ceste nemaju plan provođenja aktivnosti upisa cesta, odnosno dionica cesta u zemljišne knjige, s utvrđenim prioritetima upisa.

Državni ured za reviziju preporučio je evidenciju o upisu županijskih i lokalnih cesta u zemljišne knjige voditi na način da iz evidentiranih podataka bude vidljivo za koje je županijske i lokalne ceste postupak upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru dovršen te su upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Republike Hrvatske.

Također, preporučio je izraditi plan provođenja aktivnosti upisa cesta, odnosno dionica cesta u zemljišne knjige, s utvrđenim prioritetima upisa te sustavno pratiti provedbu.

Prema podacima iz Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika, uprave za ceste su izvanproračunski korisnik jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te su obveznici primjene proračunskog računovodstva, u skladu s odredbom članka 2. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 158/23). Prema odredbama članaka 14. i 221. istog Pravilnika, obveznici primjene proračunskog računovodstva moraju osigurati računovodstvene podatke o dugotrajnoj nefinancijskoj imovini, po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) i s drugim potrebnim podacima, te na kraju svake poslovne godine provesti popis imovine i obveza radi svođenja njihovih postojećih knjigovodstvenih stanja na stvarna stanja utvrđena popisom.

Uprave za ceste vode analitičku knjigovodstvenu evidenciju županijskih i lokalnih cesta kojima upravlja, po vrsti cesta te nabavnoj i otpisanoj vrijednosti, a svakoj cesti pridružen je identifikacijski (inventarski) broj pod kojim je evidentirana. Nabavna vrijednost županijskih i lokalnih cesta iskazana je u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji koncem 2023. u iznosu od 14.931.961,820,60 eura, otpisana vrijednost u iznosu od 10.063.039.751,93 eura te sadašnja vrijednost u iznosu od 4.868.922.068,67 eura. Podaci o nabavnoj, otpisanoj i sadašnjoj vrijednosti županijskih i lokalnih cesta, po upravama za ceste, daje se u Prilogu broj 1.

U pojedinim upravama za ceste vrijednosti cesta u analitičkoj evidenciji iskazane su u iznosima različitima od onih iskazanih u glavnoj knjizi, odnosno analitička i sintetička evidencija nisu uskladene, što nije u skladu s odredbama članka 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, prema kojima su pomoćne knjige analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički. Također, navedeno nije u skladu s odredbama članka 14. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu koji se primjenjuje u knjigovodstvenim evidencijama od 1. siječnja 2025., prema kojima su analitičke knjigovodstvene evidencije organizirane kao analitička knjigovodstva, a zbroj dugovnog i potražnog prometa na svim analitičkim računima pomoćne poslovne knjige mora biti jednak prometu na odgovarajućem računu glavne knjige.

Državni ured za reviziju naložio je uskladiti podatke evidentirane u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama županijskih i lokalnih cesta s podacima koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Uprave za ceste obavile su godišnji popis imovine i obveza na koncu 2023., kojim su obuhvaćene županijske i lokalne ceste, međutim, u pojedinim slučajevima vrijednosti cesta utvrđene godišnjim popisom imovine iskazane su u iznosima različitim od onih iskazanih u glavnoj knjizi, odnosno njihovo knjigovodstveno stanje nije usklađeno sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o oznakama i nazivu županijskih i lokalnih cesta navedeni u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji usklađeni su s podacima iz Odluke o razvrstavanju javnih cesta.

Državni ured za reviziju naložio je uskladiti stanje županijskih i lokalnih cesta u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama

– Prihodi

Prema odredbama članka 86. Zakona o cestama, izvori sredstava za financiranje županijskih i lokalnih cesta su godišnja naknada za uporabu javnih cesta, koja se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, naknada za izvanredni prijevoz, naknada za prekomjernu uporabu javnih cesta, korisnička naknada, naknada za korištenje cestovnog zemljišta, naknada za obavljanje pratećih djelatnosti na javnoj cesti, naknada za financiranje građenja i održavanja javnih cesta, naknada za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti, sredstva državnog proračuna i ostali izvori.

U tablici broj 3 daju se podaci o ostvarenim prihodima uprava za ceste u 2022. i 2023., prema podacima iz godišnjih izvješća o izvršenju finansijskog plana te godišnjih izvješća o poslovanju za 2022., odnosno 2023.

Tablica broj 3

Ostvareni prihodi i primici uprava za ceste u 2022. i 2023., prema podacima iz godišnjih izvješća o izvršenju finansijskog plana te godišnjih izvješća o poslovanju za 2022., odnosno 2023.

u eurima

Redni broj	Županija /godina	Ostvareni prihodi za financiranje županijskih i lokalnih cesta							Drugi prihodi	Primici	Ukupno ostvareni prihodi i primici
		Godišnja naknada za uporabu javnih cesta	Naknada za izvanredni prijevoz	Naknada za korištenje cestovnog zemljišta	Naknada za obavljanje pratećih djelatnosti na javnoj cesti	Naknada za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti	Sredstva proračuna	Sredstva iz ostalih izvora			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
	2022.	2.739.171,89	3.641,81	0,00	0,00	63.275,20	852.032,53	7.375,30	23.020,11	0,00	3.688.516,84
	2023.	2.780.847,06	1.097,54	0,00	0,00	65.764,84	790.701,25	16.389,47	23.001,71	0,00	3.677.801,87
12.	Primorsko-goranska										
	2022.	11.729.757,29	9.811,82	375.790,62	0,00	0,00	869.204,85	0,00	46.160,33	0,00	13.030.724,91
	2023.	12.150.906,59	3.490,51	364.814,39	0,00	0,00	1.360.569,90	325.676,53	35.285,61	2.000.000,00	16.240.743,53
13.	Sisačko-moslavačka										
	2022.	4.930.790,91	14.042,82	11.570,49	39,82	105.440,08	7.032.203,68	0,00	25.070,92	0,00	12.119.158,72
	2023.	5.149.897,41	2.410,57	9.265,38	0,00	115.648,14	16.287.682,03	0,00	11.282,61	0,00	21.576.186,14
14.	Splitsko-dalmatinska										
	2022.	16.802.282,37	5.587,23	42.178,82	0,00	324.992,98	2.681.408,25	0,00	24.314,68	0,00	19.880.764,33
	2023.	17.677.334,50	1.974,48	35.927,09	0,00	1.352.548,67	3.340.935,00	0,00	10.609,67	0,00	22.419.329,41
15.	Šibensko-kninska										
	2022.	3.661.519,07	12.279,89	0,00	2.834,57	147.509,45	677.296,30	1.445,02	13.442,00	0,00	4.516.326,30
	2023.	3.859.798,70	1.075,59	0,00	3.385,25	162.438,78	1.417.611,40	0,00	12.995,73	0,00	5.457.305,45
16.	Varaždinska										
	2022.	6.882.133,13	5.667,67	12.299,33	0,00	109.828,23	530.043,27	782.075,63	2.110,30	0,00	8.324.157,56
	2023.	7.155.267,25	3.872,44	42.865,80	0,00	228.815,58	682.866,61	12.683.692,82	0,00	0,00	20.797.380,50
17.	Virovitičko-podravska										
	2022.	2.550.361,20	581,80	101.354,70	0,00	0,00	685.494,56	17.651,72	11,34	0,00	3.355.455,32
	2023.	2.629.158,33	936,01	114.305,85	0,00	0,00	742.523,40	10.714,88	4.760,28	0,00	3.502.398,75
18.	Vukovarsko-srijemska										
	2022.	4.656.855,19	6.542,38	0,00	1.065,76	126.134,45	753.229,63	9.985,42	0,00	0,00	5.553.812,83
	2023.	4.837.738,77	2.664,43	3.375,73	1.830,20	167.880,28	329.429,35	4.303,93	0,00	0,00	5.347.222,69
19.	Zadarska										
	2022.	6.365.477,22	16.378,67	0,00	0,00	96.807,47	1.280.085,59	0,00	2.905,67	0,00	7.761.654,62
	2023.	6.794.676,53	23.537,74	0,00	0,00	102.458,78	2.432.048,59	0,00	8.147,91	0,00	9.360.869,55
20.	Zagrebačka										
	2022.	12.326.270,81	39.134,18	0,00	0,00	205.235,94	16.412.628,93	0,00	38.949,36	0,00	29.022.219,22
	2023.	13.058.144,31	7.592,96	0,00	0,00	221.728,22	63.921.941,50	0,00	625.650,53	0,00	77.835.057,52
	Ukupno 2022.	125.449.248,42	192.079,93	864.103,19	11.121,93	2.078.106,10	39.940.602,72	943.969,65	249.358,77	1.459.950,89	171.188.541,60
	Ukupno 2023.	131.464.340,15	69.131,58	928.138,81	12.595,39	3.553.199,05	141.158.783,69	13.999.945,54	2.882.267,77	5.569.754,07	299.638.156,05

Uprave za ceste su u 2022. i 2023. vrijednosno najznačajnije prihode za financiranje županijskih i lokalnih cesta ostvarile iz godišnje naknade za uporabu javnih cesta, koja se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila. Navedeni prihodi su za 2022. ostvareni u iznosu od 125.449.248,42 euro i čine 73,3 % ukupno ostvarenih godišnjih prihoda, a za 2023. u iznosu od 131.464.340,15 euro ili 43,9 % ukupno ostvarenih godišnjih prihoda. U 2023. njihov udjel je smanjen zbog ostvarenih većih prihoda iz Fonda solidarnosti Europske unije. Prihodi ostvareni iz godišnje naknade za uporabu javnih cesta u 2023. povećani su za 4,8 % u odnosu na 2022., zbog većeg broja registriranih vozila. Prema podacima koje su uprave za ceste pribavile od Centra za vozila Hrvatske, u 2022. je na području 20 županija registrirano ukupno 1 756 595 vozila, dok su u 2023. registrirana 1 843 074 vozila, što je 4,9 % više. Podaci o broju registriranih vozila po županijama 2022. i 2023. daju se u Prilogu broj 2. Iznos godišnje naknade za ceste utvrđen je Pravilnikom o visini godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, a plaćaju je vlasnici motornih i priključnih vozila koji imaju prebivalište, odnosno sjedište na području županije. Uprave za ceste imaju pristup informatičkom programu za naplatu godišnje naknade u koji podatke unosi Centar za vozila Hrvatske za sve stanice za tehnički pregled vozila u Republici Hrvatskoj. Navedeni program omogućuje razne preglede i analizu podataka o naknadi (izvješća o naplaćenoj naknadi, izvješća o pojedinačnim naplaćenim naknadama, izvješća o oslobođenju plaćanja, pregled stanica za tehnički pregled i drugo).

Prihodi iz proračuna ostvareni su u iznosu od 39.940.602,72 eura u 2022., odnosno u iznosu od 141.158.783,69 eura u 2023. Najvećim dijelom, u ukupnom iznosu od 128.305.246,33 eura odnose se na sredstva Fonda solidarnosti Europske unije za sanaciju cestovne infrastrukture u području prijevoza oštećene u potresima na području Karlovačke, Krapinsko-zagorske, Sisačko-moslavačke, Varaždinske i Zagrebačke županije. Sredstva su doznačavana, nakon javnih poziva Ministarstva, a na temelju ugovora o dodjeli bespovratnih finansijskih sredstava zaključenih s Ministarstvom tijekom 2022. i 2023. te odluka o isplati vaučera i odluka o isplati bespovratnih finansijskih sredstava iz 2023., putem jednostavne izravne dodjele. Ciljevi utvrđeni ugovorima i odlukama su uspostava redovitog funkcioniranja prometnog sustava i vraćanje u ispravno radno stanje infrastrukture s pripadajućim građevinama u području prijevoza na razinu prije potresa koji se dogodio u 2020.

Drugi prihodi iz državnog proračuna odnose se na sredstva za održavanje, rekonstrukciju i građenje županijskih i lokalnih cesta, sredstva za građenje biciklističke infrastrukture na županijskim i lokalnim cestama te na sredstva odobrena za radove građenja i rekonstrukcije pojedinih objekata.

Sredstva za održavanje, rekonstrukciju i građenje županijskih i lokalnih cesta ostvarena su na temelju odluka Ministarstva o rasporedu sredstava županijskim upravama za ceste u 2022. i 2023., kojima su navedena sredstva županijskim upravama za ceste dodijeljena u prosincu 2022. i studenome 2023. Potpora građenju biciklističke infrastrukture na županijskim i lokalnim cestama ostvarena je na temelju Odluke Ministarstva o rasporedu sredstava županijskim upravama za ceste u 2023., kojom su navedena sredstva županijskim upravama za ceste dodijeljena u prosincu 2023. u istom iznosu od 66.361,40 eura. U skladu s odredbama odluka Ministarstva, sredstva su upravama za ceste doznačavana jednokratno, pri čemu su način podnošenja zahtjeva za isplatom, način i rokovi prijenosa i korištenja sredstava, nadzor nad korištenjem te način izvještavanja o korištenju sredstava uređeni ugovorima zaključenima između Ministarstva i uprave za ceste pojedinačno za svaku odluku.

U skladu sa zaključenim ugovorima, uprave za ceste tromjesečnim i godišnjim izvještajima izvještavaju Ministarstvo o utrošku sredstava pojedinačno po svakoj odluci. Izvještaji sadrže podatke o utrošenim sredstvima u izvještajnom razdoblju te preslike sporazuma i ugovora s dobavljačima, ovjerenih obračunskih situacija o izvedenim radovima, računa za izvedene radove i nabavljene robe i usluge, potvrda o plaćanjima i drugih dokumenata.

S obzirom na to da su sredstva za pojedinu poslovnu godinu doznačena koncem iste godine, uprave za ceste su godišnjim financijskim planovima, koji se donose prije početka poslovne godine, prihode iz sredstava proračuna planirale u znatno manjim iznosima nego što su ostvareni, što je većinom dovodilo do ostvarenja vrijednosno značajnih godišnjih viškova prihoda koji se prenose za korištenje u idućoj godini.

Sredstva za sufinanciranje radova građenja i rekonstrukcije pojedinih objekata ostvarena su na temelju sporazuma zaključenih između uprava za ceste i pojedinih ministerstava, kojim su se ministerstva obvezala sufinancirati dio ukupne vrijednosti navedenih radova, čijom se provedbom saniraju opasna mjesta na cestama.

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne samouprave ostvareni su na temelju ugovora o zajedničkom financiranju radova na izvanrednom održavanju županijskih i lokalnih cesta zaključenih između uprava za ceste i jedinica lokalne samouprave, koje iskažu interes za održavanje pojedinih cesta na svom području. Ugovarano je zajedničko financiranje radova, od čega su se jedinice lokalne samouprave obvezale financirati dio. Ugovori sadrže odredbe o vrijednosti radova, udjelima ugovornih strana u zajedničkom financiranju, županijskim i lokalnim cestama na kojima će se radovi obavljati, način i rokovima uplate ugovorenih sredstava upravi za ceste i druge odredbe kojima su utvrđeni međusobni odnosi između ugovornih strana.

Sredstva iz ostalih izvora ostvarena su u iznosu od 943.969,65 eura u 2022., odnosno u iznosu od 13.999.945,54 eura u 2023., a koja se najvećim dijelom u iznosu od 12.109.459,10 eura odnose na sredstva iz Fonda solidarnosti Europske unije za sanaciju cestovne infrastrukture u području prijevoza oštećene u potresima na području Varaždinske županije.

Ostali, vrijednosno manje značajni prihodi za financiranje županijskih i lokalnih cesta ostvareni su iz naknade za izvanredni prijevoz, naknade za korištenje cestovnog zemljišta, naknade za obavljanje pratećih djelatnosti na javnoj cesti te naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti.

Prihodi iz naknade za izvanredni prijevoz ostvareni su u iznosu od 192.079,93 eura u 2022., odnosno u iznosu od 69.131,58 eura u 2023. Ostvareni su u skladu s odredbama članka 46. Zakona o cestama, prema kojima se na javnoj cesti, iznimno od odredbe kojom je propisano da vozila u prometu na javnoj cesti, sama ili zajedno s teretom, moraju udovoljavati propisanim uvjetima za pojedine vrste vozila u pogledu dimenzija, ukupne mase i osovinskog opterećenja, može obaviti izvanredni prijevoz, na temelju dozvole za izvanredni prijevoz kojom se utvrđuju uvjeti i način obavljanja izvanrednog prijevoza te iznos i način plaćanja naknade i drugih troškova izvanrednog prijevoza. Dozvolu za izvanredni prijevoz izdaje pravna osoba koja upravlja javnom cestom, a ako se izvanredni prijevoz obavlja na više javnih cesta, dozvolu izdaju Hrvatske ceste d.o.o. O izdanim dozvolama za izvanredni prijevoz mora se obavijestiti ministerstvo nadležno za unutarnje poslove, inspekcija za ceste i pravna osoba koja upravlja javnom cestom po kojoj se obavlja izvanredni prijevoz. Uvjeti i način obavljanja izvanrednog prijevoza, uvjeti i postupak za izdavanje dozvole za izvanredni prijevoz te mjerila za izračun naknade za izvanredni prijevoz propisani su odredbama Pravilnika o izvanrednom prijevozu (Narodne novine 92/18, 45/20 i 47/23).

Prema odredbi članka 14. navedenog Pravilnika, upravitelji javnih cesta poslove izdavanja dozvola mogu povjeriti Hrvatskim cestama d.o.o. pri čemu zadržavaju pravo na utvrđenu naknadu za izvanredni prijevoz. Uprave za ceste su poslove izdavanja dozvola za izvanredni prijevoz povjerile Hrvatskim cestama d.o.o., koje su ih mjesečno izvještavale o naplaćenim naknadama na temelju izdanih dozvola za izvanredni prijevoz, iz kojih su ostvareni prihodi u 2022. i 2023.

Prihodi iz naknade za korištenje cestovnog zemljišta ostvareni su u iznosu od 864.103,19 eura u 2022., odnosno u iznosu od 928.138,81 euro u 2023., prihodi iz naknade za obavljanje pratećih djelatnosti na javnoj cesti u iznosu od 11.121,93 eura u 2022., odnosno u iznosu od 12.595,39 eura u 2023., a prihodi iz naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti u iznosu od 2.078.106,10 eura u 2022., odnosno u iznosu od 3.553.199,05 eura u 2023. Ostvareni su na temelju odredbi članaka 73. i 86. Zakona o cestama. Odredbom članka 73. Zakona o cestama propisano je da su korisnici cestovnog zemljišta za građenje pratećih uslužnih objekata na javnoj cesti i obavljanje pratećih djelatnosti ugostiteljstva, trgovine, usluga opskrbe gorivom, servisnih usluga i slično, obavljanje navedenih djelatnosti u već izgrađenim objektima, kao i korištenje samih površina cestovnog zemljišta za gospodarske djelatnosti, radi pružanja usluga korisnicima javne ceste, dužni plaćati naknadu za pravo korištenja cestovnog zemljišta na javnoj cesti, koje nastaje sklapanjem ugovora između pravne osobe koja upravlja javnom cestom i korisnika cestovnog zemljišta. Uvjeti i način korištenja cestovnog zemljišta, visina naknade za korištenje cestovnog zemljišta i naknade za obavljanje pratećih djelatnosti, postupak povjeravanja cestovnog zemljišta i pratećih uslužnih objekata na javnoj cesti na korištenje te prava i obveze u vezi s korištenjem cestovnog zemljišta i pratećih uslužnih objekata na javnoj cesti radi obavljanja pratećih djelatnosti propisani su odredbama Pravilnika o korištenju cestovnog zemljišta i obavljanju pratećih djelatnosti na javnoj cesti. Odredbom članka 86. Zakona o cestama propisano je da se za korištenje javnih cesta na temelju prava služnosti, prava građenja, prava puta ili nekog drugog sličnog prava za komunalne, vodne, energetske građevine, kao i građevine elektroničkih komunikacija i povezane opreme plaća naknada u visini određenoj Odlukom o visini naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti. Osnivanje prava služnosti, prava građenja ili drugog sličnog prava na javnoj cesti utvrđuje se ugovorom između upravitelja javne ceste i korisnika prava. Uprave za ceste su s korisnicima zaključile ugovore na temelju kojih su ostvareni prihodi u 2022. i 2023.

Vrijednosno najznačajniji prihodi iskazani u okviru prihoda iz naknade za korištenje cestovnog zemljišta i prihoda iz naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti ostvareni su od infrastrukturnog operatora (Hrvatski telekom d.d.) za korištenje županijskih i lokalnih cesta i cestovnog zemljišta na kojem se nalazi njegova elektronička komunikacijska infrastruktura. Ovi prihodi ostvareni su u iznosu od 2.642.532,85 eura u 2022., odnosno u iznosu od 3.856.017,79 eura u 2023.

U tablici broj 4 daju se podaci o ostvarenim prihodima od infrastrukturnog operatora za korištenje županijskih i lokalnih cesta i cestovnog zemljišta u 2022. i 2023., prema podacima iz godišnjih izvješća o izvršenju finansijskog plana te godišnjih izvješća o poslovanju za 2022., odnosno 2023.

Tablica broj 4

**Ostvareni prihodi od infrastrukturnog operatora za korištenje županijskih i lokalnih cesta
i cestovnog zemljišta u 2022. i 2023.**

u eurima

Redni broj	Županija	Ostvareni prihodi od infrastrukturnog operatora		
		2022.	2023.	Ukupno
1	2	3	4	
1.	Bjelovarsko-bilogorska	164.269,40	164.286,64	328.556,04
2.	Brodsko-posavska	131.848,54	138.123,17	269.971,71
3.	Dubrovačko-neretvanska	115.507,51	115.507,51	231.015,02
4.	Istarska	66.540,67	178.272,66	244.813,33
5.	Karlovačka	131.476,46	149.989,65	281.466,11
6.	Koprivničko-križevačka	176.450,76	195.507,44	371.958,20
7.	Krapinsko-zagorska	65.867,36	65.867,36	131.734,72
8.	Ličko-senjska	63.664,43	63.664,43	127.328,86
9.	Međimurska	71.835,14	71.835,14	143.670,28
10.	Osječko-baranjska	137.451,61	137.451,61	274.903,22
11.	Požeško-slavonska	61.943,01	61.943,01	123.886,02
12.	Primorsko-goranska	296.649,11	287.052,72	583.701,83
13.	Sisačko-moslavačka	101.531,50	101.531,50	203.063,00
14.	Splitsko-dalmatinska	324.992,98	1.265.221,64	1.590.214,62
15.	Šibensko-kninska	135.857,09	146.032,92	281.890,01
16.	Varaždinska	109.923,80	228.815,58	338.739,38
17.	Virovitičko-podravska	94.913,48	94.913,48	189.826,96
18.	Vukovarsko-srijemska	118.461,95	118.461,95	236.923,90
19.	Zadarska	84.200,36	82.391,69	166.592,05
20.	Zagrebačka	189.147,69	189.147,69	378.295,38
Ukupno		2.642.532,85	3.856.017,79	6.498.550,64

Uprave za ceste su do 2017. s infrastrukturnim operatorom zaključile ugovore i dodatke ugovoru o osnivanju prava služnosti na županijskim i lokalnim cestama, s trajanjem na neodređeno vrijeme, odnosno za vrijeme dok je električna komunikacijska infrastruktura i povezana oprema u funkciji zbog koje je izgrađena. Navedeni ugovori i njihovi dodaci zaključeni su na temelju odredbi Zakona o cestama i Odluke o visini naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti koji su bili na snazi u vrijeme zaključivanja i kojima je visina godišnje naknade određena u iznosu od 2,40 kn/m² (0,32 eura/m²) površine služnosti. Većina uprava za ceste, njih 15, je tijekom 2017., 2018. i 2019. navedene ugovore i njihove dodatke otkazala te podnijela zahtjev Hrvatskoj regulatornoj agenciji za mrežne djelatnosti (dalje u tekstu: HAKOM) za utvrđivanje infrastrukturnog operatora i njegove obveze plaćanja naknade za pravo puta na županijskim i lokalnim cestama u njihovoj nadležnosti.

HAKOM je za područje svake uprave za ceste, koja je podnijela zahtjev, donio rješenje kojim je utvrđen infrastrukturni operator, njegovo pravo puta na županijskim i lokalnim cestama i obveza plaćanja godišnje naknade za pravo puta, na temelju odredbi Zakona o električnim komunikacijama (Narodne novine 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17), koji je bio na snazi do srpnja 2022., prema kojima se za gradnju, održavanje, razvoj i korištenje električke komunikacijske mreže i električke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme na općem dobru te na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugih pravnih i fizičkih osoba plaća naknada za pravo puta, čija je visina i način obračuna propisan Pravilnikom o potvrdi i naknadi za pravo puta (Narodne novine 152/11, 151/14 i 95/17).

Navedenim Pravilnikom visina godišnje naknade za pravo puta za korištenje cesta određena je u iznosu od $8,00 \text{ kn/m}^2$ ($1,06 \text{ eura/m}^2$) površine koja se koristi za pristup, postavljanje, korištenje, popravljanje i održavanje elektroničke komunikacijske infrastrukture, a koja se utvrđuje na način propisan istim Pravilnikom.

Infrastrukturni operator otkazivanje ugovora i dodataka ugovoru zaključenih s upravama za ceste nije prihvatio te je nadležnim sudovima podnio tužbe sa zahtjevom da se utvrdi da je otkazivanje neosnovano i bez pravnog učinka. U jedanaest postupaka je pravomoćno te u dva postupka nepravomoćno riješeno da je otkazivanje neosnovano i bez pravnog učinka, čime su ugovori održani na snazi, u jednom postupku je tužbeni zahtjev odbijen te je otkazivanje ugovora potvrđeno, dok je jedan postupak u vrijeme obavljanja revizije (studenzi 2024.) bio u tijeku.

Iz navedenog proizlazi da su za područja 13 uprava za ceste istovremeno na snazi rješenja HAKOM-a, kojima je infrastrukturnom operatoru utvrđena obveza plaćanja godišnje naknade za pravo puta za korištenje županijskih i lokalnih cesta i cestovnog zemljišta na kojem se nalazi njegova elektronička komunikacijska infrastruktura u iznosu od $8,00 \text{ kn/m}^2$ ($1,06 \text{ eura/m}^2$) površine koja se koristi, počevši od datuma određenog svakim pojedinim rješenjem HAKOM-a, pa do 4. siječnja 2022., kada je na snagu stupila odredba Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o cestama prema kojoj se za korištenje javnih cesta na temelju prava služnosti, prava građenja, prava puta ili nekog drugog sličnog prava za građevine elektroničkih komunikacija i povezane opreme plaća isključivo naknada za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti u visini određenoj Odlukom o visini naknade za osnivanje prava služnosti i prava građenja na javnoj cesti, i ugovori o osnivanju prava služnosti na županijskim i lokalnim cestama s pripadajućim dodacima, kojima su uprave za ceste s infrastrukturnim operatorom ugovorile obvezu plaćanja godišnje naknade u iznosu od $2,40 \text{ kn/m}^2$ ($0,32 \text{ eura/m}^2$) površine služnosti za osnivanje prava služnosti na županijskim i lokalnim cestama na kojima je izgrađena njegova elektronička komunikacijska infrastruktura i povezana oprema.

Zbog navedene okolnosti infrastrukturni operator je naknadu za korištenje županijskih i lokalnih cesta i cestovnog zemljišta plaćao dijelom na temelju ugovora zaključenih s upravama za ceste, a dijelom na temelju rješenja HAKOM-a, uslijed čega je pokrenuto više sudske postupaka u koje su uključene uprave za ceste i infrastrukturni operator, u svojstvu tužitelja ili tuženika, te HAKOM, u svojstvu tuženika, radi naplate naknade na temelju rješenja HAKOM-a, povrata naknade plaćene na temelju rješenja HAKOM-a i poništenja rješenja HAKOM-a. U tri postupka naplata naknade na temelju rješenja HAKOM-a provedena je ovrhom, s tim da su u jednom od navedenih postupaka rješenja o ovrsi poništена te je izvršen povrat uplaćenih sredstava infrastrukturnom operatoru, dok je jedan ovršni postupak u tijeku. U tri postupka sud je odbio tužbene zahtjeve infrastrukturnog operatora za povratom naknade plaćene na temelju rješenja HAKOM-a. U dva postupka rješenja HAKOM-a su poništена, dok je u dva postupka zahtjev za poništenjem odbijen.

Udruga županijskih uprava za ceste Hrvatske, kao i pojedine županijske uprave za ceste uključile su se u javnu raspravu o Prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o cestama te istaknule potrebu osiguranja dostatnih izvora sredstava za izvođenje radova prema programima redovitog održavanja, izvanrednog održavanja te građenja i rekonstrukcije županijskih i lokalnih cesta. Istaknuto je da županijske uprave za ceste upravljaju sa 70,0 % mreže javnih cesta na području Republike Hrvatske, da su županijske i lokalne ceste preduvjet regionalnog razvoja te da većina županijskih uprava za ceste sadašnjim prihodima nije u mogućnosti kvalitetno održavati najveću javnu cestovnu mrežu u vlasništvu Republike Hrvatske, čime je ugrožena i sigurnost prometovanja po županijskim i lokalnim cestama, kojima se služi veliki broj stanovnika Republike Hrvatske. Također se navodi da se naknada za ceste koja se plaća pri registraciji motornih vozila za ceste, kao glavni prihod, nije usklađivala i povećavala od 2003., da je 2015. smanjena, da bez obzira na inflaciju nije povećavana, a da su sve ostale naknade kod registracije vozila pratile inflaciju.

Navodi da raspoloživa sredstva za program redovitog održavanja nisu dovoljna za podmirenje radova redovitog održavanja javnih cesta u obujmu kojim bi se zadovoljili standardi održavanja utvrđeni Pravilnikom o održavanju cesta, već ih zadovoljavaju u daleko manjem obujmu. Navodi se da je nužno osigurati dodatne stabilne, unaprijed poznate prihode za približno izjednačavanje, odnosno smanjenje razlike po prihodima unutar županijskih uprava za ceste, što bi se direktno odrazilo na stanje cesta jer većina županijskih uprava za ceste sadašnjim prihodima, koji su smanjeni ispod svakog minimuma, nije u mogućnosti kvalitetno održavati ovu najveću javnu cestovnu mrežu.

– Rashodi

Uprave za ceste su u 2022. i 2023. vrijednosno najznačajnije rashode ostvarile za građenje i rekonstrukciju te redovito i izvanredno održavanje županijskih i lokalnih cesta. Navedeni rashodi čine prosječno 78,4 % ukupnih rashoda u 2022. te 85,4 % ukupnih rashoda u 2023. Slijede drugi rashodi za upravljanje županijskim i lokalnim cestama, koji čine prosječno 12,7 % ukupnih rashoda u 2022. te 8,6 % ukupnih rashoda u 2023. i rashodi za funkcioniranje uprava za ceste, koji čine prosječno 7,6 % ukupnih rashoda u 2022. te 5,2 % ukupnih rashoda u 2023.

U tablici broj 5 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima uprava za ceste u 2022. i 2023., prema podacima iz godišnjih izvješća o izvršenju finansijskog plana te godišnjih izvješća o poslovanju za 2022., odnosno 2023.

Tablica broj 5

Ostvareni rashodi i izdaci uprava za ceste u 2022. i 2023., prema podacima iz godišnjih izvješća o izvršenju finansijskog plana te godišnjih izvješća o poslovanju za 2022. i 2023.

u eurima

Redni broj	Županija /godina	Rashodi za građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta	Drugi rashodi za upravljanje županijskim i lokalnim cestama	Rashodi uprava za ceste (rashodi za zaposlene, materijalni i drugi rashodi)	Izdaci	Ukupno ostvareni rashodi i izdaci
1	2	3	4	5	6 (2+3+4+5)	
Bjelovarsko-bilogorska						
1.	2022.	2.400.068,56	728.004,68	282.979,83	106.178,25	3.517.231,32
	2023.	3.427.833,47	813.851,90	419.857,58	79.633,69	4.741.176,64
Brodsko-posavska						
2.	2022.	4.853.205,50	339.743,40	342.447,78	0,00	5.535.396,68
	2023.	4.553.685,47	358.672,53	529.769,03	0,00	5.442.127,03
Dubrovačko-neretvanska						
3.	2022.	3.430.700,39	529.109,38	627.782,94	0,00	4.587.592,71
	2023.	3.706.181,64	612.726,02	680.554,69	599.992,98	5.599.455,33
Istarska						
4.	2022.	8.993.946,81	1.065.574,27	612.090,37	0,00	10.671.611,45
	2023.	10.647.806,80	1.301.405,55	759.049,85	0,00	12.708.262,20
Karlovačka						
5.	2022.	4.160.327,93	3.025.906,46	481.009,95	0,00	7.667.244,34
	2023.	13.799.382,70	3.936.156,56	684.200,40	0,00	18.419.739,66
Koprivničko-križevačka						
6.	2022.	4.273.282,16	356.401,66	375.517,69	0,00	5.005.201,51
	2023.	8.343.843,21	368.729,90	412.447,52	0,00	9.125.020,63
Krapinsko-zagorska						
7.	2022.	5.166.843,00	402.612,62	525.743,78	265.386,80	6.360.586,20
	2023.	14.392.079,00	432.672,14	689.834,05	265.386,80	15.779.971,99
Ličko-senjska						
8.	2022.	3.047.019,31	482.615,04	398.630,04	0,00	3.928.264,39
	2023.	5.155.007,61	512.716,60	440.535,09	0,00	6.108.259,30
9.	Međimurska					

Redni broj	Županija /godina	Rashodi za građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta	Drugi rashodi za upravljanje županijskim i lokalnim cestama	Rashodi uprava za ceste (rashodi za zaposlene, materijalni i drugi rashodi)	Izdaci	Ukupno ostvareni rashodi i izdaci
	1	2	3	4	5	6 (2+3+4+5)
	2022.	3.554.975,97	637.657,54	490.531,87	0,00	4.683.165,38
	2023.	4.835.091,48	695.226,62	581.785,46	0,00	6.112.103,56
10.	Osječko-baranjska					
	2022.	8.099.893,86	712.437,99	645.412,94	0,00	9.457.744,79
	2023.	8.976.001,62	728.503,97	699.292,26	0,00	10.403.797,85
11.	Požeško-slavonska					
	2022.	3.150.326,71	435.331,17	388.150,22	0,00	3.973.808,10
	2023.	1.855.953,71	452.051,99	290.739,32	0,00	2.598.745,02
12.	Primorsko-goranska					
	2022.	11.312.923,42	1.076.060,08	832.737,62	317.867,29	13.539.588,41
	2023.	12.384.836,35	1.082.768,85	852.411,06	158.566,12	14.478.582,38
13.	Sisačko-moslavačka					
	2022.	8.893.675,07	637.085,70	633.342,32	387.762,28	10.551.865,37
	2023.	18.275.438,42	4.000.383,79	627.125,05	387.179,50	23.290.126,76
14.	Splitsko-dalmatinska					
	2022.	17.195.935,72	2.046.582,87	1.068.094,81	0,00	20.310.613,40
	2023.	19.079.388,08	1.744.727,72	1.306.473,74	0,00	22.130.589,54
15.	Šibensko-kninska					
	2022.	3.224.368,72	652.631,84	389.540,60	46.452,98	4.312.994,14
	2023.	3.372.888,64	658.060,66	401.895,72	0,00	4.432.845,02
16.	Varaždinska					
	2022.	6.208.871,90	739.809,94	992.437,77	517.839,46	8.458.959,07
	2023.	20.580.774,79	803.928,75	1.453.467,88	579.812,56	23.417.983,98
17.	Virovitičko-podravska					
	2022.	2.521.318,48	262.485,54	407.474,30	0,00	3.191.278,32
	2023.	2.987.383,40	273.706,15	440.346,71	0,00	3.701.436,26
18.	Vukovarsko-srijemska					
	2022.	3.583.162,55	563.532,55	587.315,94	304.756,53	5.038.767,57
	2023.	2.865.741,07	540.881,13	564.582,58	300.252,06	4.271.456,84
19.	Zadarska					
	2022.	5.614.776,72	780.993,96	456.035,99	0,00	6.851.806,67
	2023.	7.652.548,27	830.535,03	488.815,73	0,00	8.971.899,03
20.	Zagrebačka					
	2022.	11.765.779,48	4.247.969,45	1.269.001,57	0,00	17.282.750,50
	2023.	82.988.194,50	4.930.217,06	2.974.770,98	0,00	90.893.182,54
	Ukupno 2022.	121.451.402,26	19.722.546,14	11.806.278,33	1.946.243,59	154.926.470,32
	Ukupno 2023.	249.880.060,23	25.077.922,92	15.297.954,70	2.370.823,71	292.626.761,56

Vrijednosno najznačajniji rashodi u okviru drugih rashoda za upravljanje županijskim i lokalnim cestama odnose se na doznake dijela prihoda od godišnje naknade za uporabu javnih cesta sjedištima županija za financiranje nerazvrstanih cesta na njihovom području. Izvršene su na temelju odredaba članaka 98. i 108. Zakona o cestama, prema kojima se sredstva za građenje, rekonstrukciju i održavanje nerazvrstanih cesta na području gradova koji su sjedišta županija, a koje su bile razvrstane u javne ceste Odlukom o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste (Narodne novine 54/08, 122/08, 13/09, 104/09 i 17/10), osiguravaju dijelom iz godišnje naknade za uporabu javnih cesta, koja se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, proporcionalno udjelu duljine nerazvrstanih cesta na području grada u ukupnoj duljini županijskih i lokalnih cesta na području županije. Sredstva su doznačena prema mjerilima propisanim odredbom članka 8. Pravilnika o naplati godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila.

Naknade stanicama za tehnički pregled za obavljanje poslova naplate godišnje naknade za uporabu javnih cesta isplaćene su na temelju ugovora zaključenih sa stanicama za tehnički pregled. Prema odredbi članka 5. Pravilnika o naplati godišnje naknade za uporabu javnih cesta što se plaća pri registraciji motornih i priključnih vozila, pravne osobe u čijem su sastavu stanice za tehnički pregled vozila i županijske uprave za ceste dužne su sklopiti ugovor kojim će se regulirati uplata sredstava godišnje naknade za uporabu javnih cesta na račun županijske uprave za ceste, vođenje evidencije o obračunanoj godišnjoj naknadi i obavljanje drugih poslova u vezi s naplatom.

Uprave za ceste s pravnim osobama u čijem su sastavu stanice za tehnički pregled vozila zaključuju ugovore na vrijeme od dvije godine. Naknada za obavljanje poslova u vezi s naplatom godišnje naknade za uporabu javnih cesta ugovorenata je u iznosu od 1,00 euro po registriranom vozilu. Ugovorenato je i jamstvo za učinkovito obavljanje poslova naplate u obliku zadužnice na iznos u visini 10,0 % uprihodenog iznosa godišnje naknade u prethodnoj godini, koju su se pravne osobe obvezale dostaviti upravama za ceste. Za isto razdoblje uprave za ceste zaključile su i ugovore s Centrom za vozila Hrvatske o obavljanju poslova elektroničke obrade podataka u vezi s naplatom godišnje naknade, uz naknadu u iznosu od 0,25 eura po registriranom vozilu.

Naknada za uređenje voda plaća se na temelju rješenja o obračunu naknade koje su donijele Hrvatske vode u siječnju 2018., u skladu s odredbama Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva (Narodne novine 153/09, 90/11, 56/13, 154/14, 119/15, 120/16, 127/17, 66/19 i 36/24) prema kojima su vlasnici ili drugi zakoniti posjednici nekretnine, osim poljoprivrednog zemljišta, obveznici plaćanja naknade za uređenje voda, obračunavaju je i naplaćuju Hrvatske vode u visini koju je Uredbom o visini naknade za uređenje voda (Narodne novine 82/10 i 108/13) propisala Vlada Republike Hrvatske, a osnovica za obračun naknade je četvorni metar nekretnine za koju se naknada plaća. Prema odredbama navedene Uredbe, visina naknade za uređenje voda za četvorni metar zemljišta pod kolnikom iznosi 0,02 euro, a zemljišta u cestovnom pojasu 0,01 euro. Pojedine uprave za ceste ne vode evidenciju o obračunu naknade za uređenje voda i Hrvatskim vodama nisu dostavljale podatke o promjenama nastalima od siječnja 2018. u površini županijskih i lokalnih cesta kojima upravlja.

Državni ured za reviziju preporučio je ustrojiti evidenciju o obračunu naknade za uređenje voda te Hrvatskim vodama dostavljati ažurirane podatke o površini županijskih i lokalnih cesta u nadležnosti uprava za ceste radi obračuna naknade za uređenje voda prema stvarnim površinama cesta.

Planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta

Prema odredbama Zakona o cestama, planski temelj za upravljanje županijskim i lokalnim cestama, kao dijelom mreže javnih cesta u Republici Hrvatskoj, je Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2030., kojom su utvrđeni ciljevi i plan razvitka županijskih i lokalnih te drugih javnih cesta u Republici Hrvatskoj. U skladu sa Strategijom, Vlada Republike Hrvatske donosi program građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od četiri godine. Posljednje četverogodišnje razdoblje za koje je navedeni program donesen je razdoblje od 2017. do 2020. Prioritet u građenju i održavanju županijskih i lokalnih te drugih javnih cesta i potreba njihova razvitka utvrđena Strategijom mora se temeljiti na prostornim, prometnim, tehničkim, ekološkim, demografskim i gospodarskim analizama, s gospodarski opravdanim prometno-tehničkim rješenjima radi povećanja sigurnosti, kapaciteta i protočnosti prometa.

Uprave za ceste redovitim pregledima županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata na svom području prate njihovo stanje te provode potrebne analize radi utvrđivanja prednosti u planiranju i provedbi programa građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta, u okviru raspoloživih finansijskih sredstava. Osnovni cilj održavanja je sprječavanje propadanja cestovne infrastrukture i omogućavanje sigurnog odvijanja prometa po županijskim i lokalnim cestama. Osnovni kriterij za utvrđivanje prednosti i iznosa ulaganja kod uvrštanja pregledanih dijelova cesta i predloženih radova na njima u godišnje planove građenja i održavanja odnosi se na stanje cesta s obzirom na ocjenu stanja kolnika te značaj pojedine ceste u odnosu na tokove prometa na području županija, intenzitet prometa koji se odvija i osiguranje potrebne razine sigurnosti prometa. Prvu razinu prednosti kod održavanja imaju županijske ceste koje čine glavnu okosnicu prometa na području županije, po redoslijedu uvjetovanom intenzitetom prometa te ocjenom stanja kolnika i prometne signalizacije.

Drugu razinu prednosti imaju lokalne ceste koje povezuju sjedišta općina s općinskim naseljima i lokalne ceste kojima se odvija linijski autobusni promet. U pogledu radova, prednost imaju radovi na održavanju kolnika i prometne signalizacije. Na temelju stalne potrebe za osiguranjem dodatnih finansijskih sredstava, utvrđen je i dodatni kriterij za određivanje prednosti, a odnosi se na sufinanciranje građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta od strane jedinica lokalne samouprave. Preduvjet za primjenu navedenih kriterija i provedbu programa građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta su riješeni imovinskopopravni odnosi na cestama i cestovnom zemljištu.

– Planiranje

Prema odredbama članka 22. Zakona o cestama, program građenja i održavanja javnih cesta Vlade Republike Hrvatske, u dijelu koji se odnosi na županijske i lokalne ceste, ostvaruje se godišnjim planovima građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta, koje donose županijske uprave za ceste.

Uprave za ceste donijele su koncem 2021. i 2022. godišnje planove građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta za 2022. i 2023. Kod većine uprava za ceste planovi za 2022. i 2023. mijenjani su i dopunjavani više puta tijekom 2022. i 2023., zbog uravnoteženja planiranih rashoda s prihodima planiranim godišnjim finansijskim planovima te njihovim izmjenama i dopunama.

S obzirom na to da županijske i lokalne ceste čine najveću mrežu javnih cesta u Republici Hrvatskoj (66,7 %), od velike je važnosti kvalitetno provoditi mjere i postupke njihova održavanja, kako bi mogle zadovoljiti potrebe sigurnosti cestovnog prometa. Prioritet u građenju i održavanju županijskih i lokalnih te drugih javnih cesta i potreba njihova razvitka utvrđena Strategijom mora se temeljiti na prostornim, prometnim, tehničkim, ekološkim, demografskim i gospodarskim analizama, s gospodarski opravdanim prometno-tehničkim rješenjima radi povećanja sigurnosti, kapaciteta i protočnosti prometa.

Prije donošenja plana građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta, kriteriji za određivanje prioriteta prema kojima se ceste uvrštavaju u plan nisu utvrđeni u pisanim oblicima (primjerice: riješeni imovinskopopravni odnosi, ishođena građevinska dozvola, izvođenje radova u cestovnom pojasu – praćenje drugih projekata primjerice aglomeracija-kolnik, ocjena stanja kolnika, izvanredni događaji (vremenske nepogode/potresi, poplave), evidencija brojanja prometa, (ne)postojeća biciklistička i pješačka infrastruktura, godišnji i glavni pregled mostova i propusta, uređenje spojeva s prometnicama višeg ranga (državne ceste), prometna važnost nekog područja, udjel ukupne županijske/lokalne ceste na području pojedine jedinice lokalne samouprave, izvedena ostala linijska infrastruktura, makadami – modernizacija prometnice s aspekta preusmjeravanja opterećenja drugih prometnica i dugoročnog smanjenja kontinuiranih troškova održavanja makadama i drugo).

Državni ured za reviziju preporučio je u pisanim oblicima utvrditi kriterije za određivanje prioriteta prema kojima se ceste uvrštavaju u godišnji plan građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta.

Planovi građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta pojedinih uprava za ceste za 2022., odnosno 2023. nisu usklađeni s planiranim sredstvima za redovito i izvanredno održavanje te za građenje i rekonstrukciju županijskih i lokalnih cesta u finansijskim planovima.

Planovi građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta pojedinih uprava za ceste za 2022., odnosno 2023. nisu sadržavali pojedine prenesene radeve iz prethodne godine za koje su planirana sredstva u finansijskim planovima ili se rashodi za obavljanje poslova građenja i održavanja razlikuju od planiranih iznosa iskazanih u finansijskim planovima.

Državni ured za reviziju preporučio je godišnje planove građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta donositi tako da sadrže sve planirane poslove građenja i održavanja na županijskim i lokalnim cestama opisane na način kako je to utvrđeno odredbama Pravilnika o održavanju cesta, kako bi se mogli procijeniti troškovi građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta za svaku dionicu ceste odvojeno i prema vrsti rada koji se planiraju obaviti.

Pojedine uprave za ceste su tijekom 2022. i 2023. donosile izmjene i dopune finansijskih planova i mijenjale godišnje planirane iznose rashoda za redovito i izvanredno održavanje te za građenje i rekonstrukciju cesta, a navedene izmjene i dopune nisu pratile i donošenje izmjena i dopuna planova građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta.

Državni ured za reviziju preporučio je donositi izmjene i dopune godišnjih planova građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta, radi usklađivanja navedenih planova s donešenim izmenama i dopunama godišnjih finansijskih planova, odnosno rashode za građenje i održavanje cesta u godišnjim planovima građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta planirati u skladu s donešenim godišnjim finansijskim planovima.

Pojedine uprave za ceste nisu izradile godišnja izvješća o ostvarenju planova građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta za 2022. i 2023., a kod pojedinih uprava za ceste godišnji izvještaji o radu ne sadrže sve informacije o stanju i upravljanju županijskim i lokalnim cestama na godišnjoj razini.

Godišnji izvještaji o radu uprava za ceste u najvećem dijelu ne sadrže informacije o kratkom osvrtu čelnika na najvažnije rezultate ostvarene u izvještajnom razdoblju, kontekst djelovanja u izvještajnom razdoblju (ekonomski, fiskalni, politički, ekološki, partneri i drugo), informacije o ljudskim potencijalima na kraju izvještajnog razdoblja, ostvarenju planiranih mjera i aktivnosti u izvještajnom razdoblju te informacije o fiskalnoj odgovornosti i finansijskom poslovanju, odnosno ne sadrže informacije utvrđene Uputama za izradu godišnjeg izvještaja o radu iz ožujka 2022.

Državni ured za reviziju preporučio je izraditi godišnje izvještaje o radu uprava za ceste s iskazanim planiranim i ostvarenim rashodima za građenje i održavanje cesta te obrazloženjima za značajnija odstupanja ostvarenih rada u odnosu na plan, kao i svim osnovnim informacijama o stanju i upravljanju županijskim i lokalnim cestama.

U tablici broj 6 daju se podaci o ostvarenim rashodima za građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta u 2022. i 2023., prema podacima iz godišnjih planova građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta te godišnjih izvješća o poslovanju uprava za ceste za 2022., odnosno 2023.

Tablica broj 6

Ostvareni rashodi za građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta u 2022. i 2023., prema podacima iz godišnjih planova građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta te godišnjih izvješća o poslovanju uprava za ceste za 2022., odnosno 2023.
u eurima

Redni broj	Županija	2022.				2023.				Ukupno
		Građenje i rekonstrukcija županijskih i lokalnih cesta	Redovito održavanje županijskih i lokalnih cesta	Izvanredno održavanje županijskih i lokalnih cesta	Ukupno	Građenje i rekonstrukcija županijskih i lokalnih cesta	Redovito održavanje županijskih i lokalnih cesta	Izvanredno održavanje županijskih i lokalnih cesta		
		1	2	3	4	5	6	7	8	
1.	Bjelovarsko-bilogorska	688.130,04	1.618.315,19	93.623,33	2.400.068,56	1.159.719,07	1.928.081,95	340.032,45	3.427.833,47	
2.	Brodsko-posavska	871.398,37	2.574.232,77	1.407.574,63	4.853.205,77	381.774,50	2.491.900,43	1.680.010,54	4.553.685,47	
3.	Dubrovačko-neretvanska	0,00	2.497.015,30	933.685,09	3.430.700,39	0,00	2.280.662,11	1.425.519,53	3.706.181,64	
4.	Istarska	0,00	6.596.266,16	2.397.680,65	8.993.946,81	0,00	7.029.199,11	3.618.607,69	10.647.806,80	
5.	Karlovачka	850.821,45	2.340.317,50	969.188,98	4.160.327,93	1.970.089,66	2.172.639,06	9.656.653,98	13.799.382,70	
6.	Koprivničko-križevačka	0,00	2.479.064,90	1.794.217,26	4.273.282,16	30.577,96	3.593.161,89	4.720.103,36	8.343.843,21	
7.	Krapinsko-zagorska	1.881.980,03	2.858.651,01	426.211,96	5.166.843,00	3.411.371,66	5.212.808,27	5.767.899,07	14.392.079,00	
8.	Ličko-senjska	513.021,97	2.224.506,20	309.491,14	3.047.019,31	1.723.450,19	2.288.650,67	1.142.906,75	5.155.007,61	
9.	Međimurska	1.092.030,81	2.387.384,18	121.123,75	3.600.538,74	1.294.178,43	2.399.911,45	1.252.133,02	4.946.222,90	
10.	Osječko-baranjska	3.132.163,11	3.630.068,70	1.337.662,05	8.099.893,86	3.559.263,36	4.001.617,89	1.415.120,37	8.976.001,62	
11.	Požeško-slavonska	1.022.551,20	1.067.121,51	1.060.654,00	3.150.326,71	291.028,42	888.628,76	676.296,53	1.855.953,71	
12.	Primorsko-goranska	0,00	6.297.610,91	5.015.312,51	11.312.923,42	336.739,51	6.323.628,72	5.724.468,12	12.384.836,35	
13.	Sisačko-moslavačka	9.542,03	2.429.054,68	6.455.078,36	8.893.675,07	1.656.435,18	2.583.528,67	14.035.474,57	18.275.438,42	
14.	Splitsko-dalmatinska	6.076.793,35	8.133.315,95	2.985.826,40	17.195.935,70	6.188.550,24	8.729.678,93	4.161.158,91	19.079.388,08	
15.	Šibensko-kninska	863.511,07	1.589.377,80	771.479,85	3.224.368,72	490.175,63	1.273.238,68	1.609.474,33	3.372.888,64	
16.	Varaždinska	381.052,02	3.541.955,74	2.285.864,14	6.208.871,90	641.387,48	5.119.615,78	14.819.771,53	20.580.774,79	
17.	Virovitičko-podravska	513.221,02	1.875.422,76	132.674,70	2.521.318,48	1.045.129,23	1.942.254,17	0,00	2.987.383,40	
18.	Vukovarsko-srijemska	1.222.649,96	2.122.538,65	237.973,94	3.583.162,55	625.851,02	2.225.331,28	14.558,77	2.865.741,07	
19.	Zadarska	286.805,64	3.067.163,25	2.260.807,83	5.614.776,72	155.591,99	3.716.581,86	3.780.374,42	7.652.548,27	
20.	Zagrebačka	1.249.857,89	8.407.278,97	514.056,44	10.171.193,30	786.850,00	5.054.448,52	61.980.105,60	67.821.404,12	
Ukupno		20.655.529,96	67.736.662,13	31.510.187,01	119.902.379,10	25.748.163,53	71.255.568,20	137.820.669,54	234.824.401,27	

Napomena: podaci za Međimursku i Zagrebačku županiju zbog različitog iskazivanja u finansijskim izvještajima i izvješćima o poslovanju nisu istovjetni podacima u tablici 5

Iz tablice broj 6 je vidljivo da se rashodi za ostvarivanje programa građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta u 2022. i 2023. u najvećoj mjeri odnose na rashode za izvanredno održavanje županijskih i lokalnih cesta u ukupnom iznosu od 169.330.856,55 eura, dok su rashodi za redovito i izvanredno održavanje ostvareni u ukupnom iznosu od 138.992.230,33 eura.

– Građenje i rekonstrukcija

Rashodi za građenje županijskih i lokalnih cesta ostvareni su u 2022. u iznosu od 20.655.529,96 eura te u 2023. u iznosu od 25.748.163,53 eura. Odnose se na izradu projektne dokumentacije, rekonstrukciju županijskih i lokalnih cesta, izgradnju, odnosno rekonstrukciju raskrižja te na druge pripremne radove za potrebe građenja i rekonstrukcije županijskih i lokalnih cesta.

Izvođenje radova povjeravano je izvoditeljima odabranima u postupcima javne nabave, tijekom kojih je bila obveza utvrditi da su odabrani izvoditelji registrirani, specijalizirani i opremljeni za poslove koji su im povjereni, o čemu su sastavljeni zapisnici. Obavljanje usluga stručnog nadzora nad izvođenjem radova povjeravano je izvoditeljima odabranim u jednostavnim postupcima javne nabave. S odabranim izvoditeljima zaključivani su ugovori o izvođenju radova, odnosno obavljanju usluga po cijenama iz ponudbenih troškovnika. Ugovorenim radovi i usluge obavljani su na ugovoren način te obračunani i plaćeni po ugovorenim cijenama, na temelju obračunskih situacija izvedenih radova koje je ovjerio nadzorni inženjer, odnosno računa za obavljene usluge.

Rashodi za izradu projektne dokumentacije i druge pripremne radove za potrebe rekonstrukcije županijskih i lokalnih cesta odnose se na troškove pripreme i izrade projektne i tehničke dokumentacije, pribavljanja lokacijskih i građevinskih dozvola, postupaka izvlaštenja zemljišta, vještačenja i druge troškove za potrebe građenja i rekonstrukcije županijskih i lokalnih cesta.

– Redovito održavanje

Prema odredbi članka 33. Zakona o cestama, pravna osoba koja upravlja javnom cestom radove redovitog održavanja javnih cesta može ustupiti za razdoblje od četiri godine. Većina uprava za ceste zaključivala je okvirne sporazume za ustupanje radova redovitog održavanja županijskih i lokalnih cesta na području županija na četiri godine, dok je nekoliko uprava za ceste zaključilo okvirne sporazume na dvije godine. Ugovori su zaključivani s jednim gospodarskim subjektom ili sa zajednicama gospodarskih subjekata (koju čine dva do tri izvoditelja radova redovitog održavanja). Izvoditelji su odabrani u otvorenim postupcima javne nabave. Odabrani izvoditelji bili su registrirani, specijalizirani i opremljeni za poslove koji su im povjereni, o čemu su sastavljeni zapisnici. Okvirnim sporazumima utvrđeni su uvjeti za zaključivanje pojedinačnih ugovora o izvođenju radova redovitog održavanja, prema ponudbenim troškovnicima kojima su utvrđene vrijednosti radova za razdoblje za koje su zaključeni okvirni sporazumi. Jedinične cijene radova ugovorene godišnjim ugovorima moraju odgovarati cijenama navedenim u troškovniku. Nakon proteka navedenog roka mogu se mijenjati, ako se cijene elemenata na temelju kojih je određena jedinična cijena povećaju ili smanje za više od 5,0 %, i to za razliku iznad navedenog postotka koja se plaća na temelju posebno ispostavljenog računa i obračuna troška povećanja cijene po formuli utvrđenoj ugovorom, na temelju podataka o cijenama radova i drugim gospodarskim pokazateljima koje objavljuje Državni zavod za statistiku. Okvirnim sporazumom utvrđena su i jamstva izvoditelja za uredno ispunjenje ugovora i otklanjanje nedostataka u jamstvenom roku.

Na temelju okvirnih sporazuma zaključeni su pojedinačni ugovori o izvođenju radova redovitog održavanja županijskih i lokalnih cesta, uglavnom na razdoblje od godinu dana. Jedinične cijene radova ugovorene pojedinačnim ugovorima odgovaraju cijenama navedenim u troškovnicima iz okvirnih sporazuma.

Podaci o jediničnim cijenama radova redovitog održavanja županijskih i lokalnih cesta na području pojedine županije po pojedinim poslovima redovitog održavanja, ugovorenim okvirnim sporazumom i pojedinačnim ugovorima, koji su bili na snazi koncem 2023., dani su u prilozima pojedinačnih izvješća o obavljenim revizijama županijskih uprava za ceste.

Prema odredbama Pravilnika o održavanju cesta, sveukupni ciljevi koji se trebaju postići održavanjem cesta su sigurnost, funkcionalnost i održivost. Održavanje cesta obuhvaća širok raspon aktivnosti koje se mogu podijeliti na sljedeće grupe:

- nadzor i pregledi
- operativno održavanje
- radovi na očuvanju stanja
- zimska služba
- hitni radovi.

Nadzor i pregledi su propisane aktivnosti koje uključuju preglede i rutinske ophodnje mrežom. Nadzor nad stanjem županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata obavljaju županijske uprave za ceste, putem redovitih i izvanrednih pregleda te izvođač radova redovitog održavanja ceste, putem ophodarske službe. Prikupljeni podaci o stanju ceste čine temeljni podlogu za planiranje potrebnih zahvata na održavanju cesta. Revizijom je utvrđeno da većina uprava za ceste obavlja redovite i izvanredne preglede cesta i cestovnih objekata. Obavljanje ophodarske službe povjerila je pravnim osobama na temelju ugovora.

Prema odredbama navedenog Pravilnika, redoviti pregledi županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata obavljaju se prema rasporedu utvrđenom na temelju mjesecnog, odnosno višemjesečnog operativnog programa održavanja cesta, obvezan im je nazočiti predstavnik izvođača radova redovitog održavanja, a dijele se na sezonske preglede cesta te na godišnje i glavne preglede cestovnih objekata svjetlog raspona pet metara i više. Sezonski pregledi cesta obavljaju se dva puta godišnje, u pravilu nakon zimskog razdoblja (ožujak – svibanj) i u jesen (rujan – studeni), radi provjere stanja i utvrđivanja stupnja odnosno veličine oštećenja cesta.

U pojedinim slučajevima redovitim sezonskim pregledima nisu obuhvaćene sve županijske i lokalne ceste, koje su odlukama o razvrstavanju javnih cesta koje su bile na snazi u 2022. i 2023. razvrstane u županijske i lokalne ceste te je njihovo održavanje u nadležnosti uprava za ceste.

Na temelju obavljenih pregleda vodi se evidencija koja treba sadržavati propisane podatke. Evidenciju ovjerava i izvoditelj radova. Prema navedenim odredbama o obavljenom pregledu ceste, službena osoba županijske uprave za ceste ili izvođača radova redovitog održavanja ceste sastavlja zapisnik koji je sastavni dio evidencije o obavljenim pregledima. Zapisniku o obavljenom pregledu ceste prilaže se i prikupljeni dokazi (slike, skice, izjave i slično). Pojedine uprave za ceste nisu sastavljale evidencije, a pojedine evidencije ne sadrže neke podatke propisane odredbama članka 14. Pravilnika o održavanju cesta.

Državni ured za reviziju naložio je redovitim sezonskim pregledima obuhvatiti sve županijske i lokalne ceste čije je održavanje u nadležnosti uprava za ceste te voditi propisane evidencije o obavljenim pregledima županijskih i lokalnih cesta u skladu s odredbama Odluke o razvrstavanju javnih cesta i Pravilnika o održavanju cesta.

Redovito održavanje županijskih i lokalnih cesta u zimskom razdoblju provedeno je u skladu s izvedbenim programima zimske službe koje su uprave za ceste donijele na prijedlog izvođača radova redovitog održavanja cesta.

Izvedbeni programi zimske službe koji se odnose na zimska razdoblja u 2022. i 2023. sadrže propisane elemente za njihovu provedbu (organizacijska shema ustroja, nadležnosti i odgovornosti izvođača zimske službe; raspored mjesta stalne pripravnosti; podaci o cestovnoj mreži s naznačenim razinama prednosti za djelovanje zimske službe; raspored mehanizacije, opreme, materijala za posipanje cesta i radne snage potrebne za izvođenje planiranih radova; raspored dežurstva, obvezne prisutnosti, stupnjevi pripravnosti i raspored radnih skupina; mjesta i način isključivanja pojedinih vrsta vozila u zimskim uvjetima, način prikupljanja podataka i shema obavještavanja o stanju i prohodnosti cesta te drugi elementi za provedbu zimske službe).

Rashodi za obavljanje ophodarske službe na županijskim i lokalnim cestama iz nadležnosti uprava za ceste ostvareni su u 2022. u iznosu od 1.788.509,60 eura ili prosječno 99,96 eura/km ceste, a u 2023. u iznosu od 1.935.451,74 eura ili prosječno 108,15 eura/km ceste. Rashodi za obavljanje ophodarske službe po km ceste u 2022. bili su od 16 eura u Brodsko-posavskoj županiji do 315,40 eura u Primorsko-goranskoj županiji, dok su rashodi za obavljanje ophodarske službe po km ceste u 2023. bili od 16,15 eura u Brodsko-posavskoj županiji do 328,27 eura u Primorsko-goranskoj županiji. Jedinična cijena po satu prema godišnjem ugovoru o održavanju cesta iz 2023. ugovorena je od 8,22 eura u Brodsko-posavskoj županiji do 33,18 eura u Karlovačkoj županiji.

U Prilogu broj 3 daju se podaci o rashodima za obavljanje ophodarske službe u 2022. i 2023., rashodi po kilometru ceste kojima upravljaju uprave za ceste te podaci o jediničnoj cijeni po satu prema godišnjem ugovoru o održavanju cesta iz 2023.

Uprave za ceste donosile su godišnje planove ophodnje kojima se određuje opseg ophodarske službe, broj mjesta stalne pripravnosti i mjesta stalnog dežurstva, stupanj i način njihove opremljenosti te način tehničko-tehnološke povezanosti s ophodarskim dionicama. O obavljenim ophodnjama sastavljaju se ophodarski dnevničari, koji se dostavljaju upravi za ceste. Ophodarski dnevničari sadrže podatke o ophodarskim dionicama, ophodarima, ophodarskim vozilima i trajanju ophodnje, opis utvrđenog stanja i prohodnosti ophodarske dionice te podatke o aktivnostima na ophodarskoj dionici, koji se uglavnom odnose na uklanjanje odronjenog materijala i uginulih životinja s kolnika. Pojedini ophodarski dnevničari ne sadrže podatke o obavljenim radovima manjeg opsega koji su u funkciji provedbe mjera za zaštitu cesta i prometa na njima, a koje bi ophodar morao obavljati i upisivati u ophodarski dnevnik, u skladu s odredbama članaka 52. i 54. Pravilnika o ophodnji javnih cesta. Prema obrazloženju pojedinih uprava za ceste, sustav ophodnje županijskih i lokalnih cesta u organizaciji izvođača radova redovitog održavanja cesta je neučinkovit jer ophodari izbjegavaju obavljanje manjih radova održavanja cesta i provedbu potrebnih mjeri i radnji za zaštitu cesta, koje su u mogućnosti i koje bi u skladu s Pravilnikom o ophodnji javnih cesta trebali obavljati, te se zapisi u ophodarskim dnevnicima svode uglavnom na evidentiranje vremena provedenog u ophodnji. Nadalje se u obrazloženju navodi da uprave za ceste plaćaju za ophodnju značajne godišnje iznose, a ona se svodi na vožnju ophodara po cestama bez stvarne kontrole događanja na njima i njihovom zaštitnom pojasu.

Državni ured za reviziju preporučio je zahtijevati veći angažman ophodara u obavljanju ophodarske službe, naročito u pogledu obavljanja radova manjeg opsega koji su u funkciji provedbe mjera za zaštitu cesta i prometa na njima, a koje bi ophodar morao obavljati i upisivati u ophodarski dnevnik u skladu s odredbama Pravilnika o ophodnji javnih cesta, u cilju što sigurnijeg odvijanja prometa i što bolje zaštite županijskih i lokalnih cesta te prometa na njima.

Pojedine uprave za ceste su mišljenja da ophodarsku službu ne bi trebali obavljati izvođači radova redovitog održavanja, kako je propisano Pravilnikom o održavanju cesta, jer bi se njome na određeni način trebao osigurati i nadzor nad radovima redovitog održavanja, što bi se moglo postići tako da obavljanje ophodarske službe preuzmu upravitelji cesta ili osnivanjem posebnog trgovačkog društva za ophodnju javnih cesta, u javnom vlasništvu, čime bi se smanjili troškovi ophodnje, a povećala učinkovitost.

– Izvanredno održavanje

Rashodi za izvanredno održavanje županijskih i lokalnih cesta ostvareni su u 2022. u iznosu od 31.510.187,01 eura i u 2023. u iznosu od 137.820.669,54 eura, a odnose se na poslove sanacije kolnika, obnove mostova, poboljšanja uvjeta prometa uređenjem stajališta, odmorišta i pješačkih staza, uređenja raskrižja, poboljšanja vertikalne prometne signalizacije i opreme cesta, poslove poboljšanja sustava odvodnje cesta, usluge stručnog nadzora nad izvođenjem radova izvanrednog održavanja i drugo. Na vrijednosno značajno povećanje navedenih rashoda u 2023. u odnosu na 2022. u Krapinsko-zagorskoj, Sisačko-moslavačkoj, Varaždinskoj i Zagrebačkoj županiji utjecali su rashodi ostvareni za radove na sanaciji kolnika, mostova i propusta te cestovnih klizišta oštećenih u potresima koji su se dogodili u Zagrebu i Petrinji tijekom 2020., a koji su financirani sredstvima Fonda solidarnosti Europske unije. Vrijednosno najznačajniji radovi izvanrednog održavanja u iznosu od 61.980.105,42 eura odnose se na Zagrebačku županiju. Pod troškovima sanacije uključeni su i troškovi izrade stručnih mišljenja, izrade projektno-tehničke dokumentacije, usluge stručnog i geodetskog nadzora te usluge kontrolnih ispitivanja.

Tijekom 2023. ugovarani su radovi za potrebe obnove cestovne infrastrukture oštećene u potresima, a ugovori su zaključeni na temelju provedenih postupaka javne nabave. Pojedinim zaključenim ugovorima su ugovoreni radovi na sanaciji različitih objekata cestovne infrastrukture (ceste, mostovi, propusti i klizišta) te su jednim ugovorom obuhvaćeni radovi na području nekoliko jedinica lokalne samouprave. Uz ugovore su priložene i rekapitulacije ugovorenih dionica cesta i cestovnih objekata.

Izvođenje radova i usluga izvanrednog održavanja županijskih i lokalnih cesta povjeravano je izvoditeljima odabranima u postupcima javne nabave. Prema objavljenim podacima, odabrani izvoditelji su registrirani, specijalizirani i opremljeni za poslove koji su im povjereni, o čemu su sastavljeni zapисnici. S odabranim izvoditeljima zaključeni su ugovori o izvođenju radova, odnosno obavljanju usluga po cijenama iz ponudbenih troškovnika. Za izvedene radove ispostavljaju se obračunske situacije izvedenih radova koje ovjerava nadzorni inženjer.

– Pokazatelji učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama

Prema odredbama Pravilnika o održavanju cesta, praćenjem učinkovitosti održavanja javnih cesta utvrđuje se postizanje ciljeva upravljanja cestama. Učinkovitost održavanja županijskih i lokalnih cesta treba kontinuirano mjeriti kroz pokazatelje stanja cestovne mreže i pokazatelje operativne razine upravljanja. Pokazatelji stanja cestovne mreže služe za praćenje utjecaja održavanja na stanje cesta u smislu pružanja usluga korisnicima ceste i dugoročnog očuvanja mreže, a pokazatelji operativne razine upravljanja za praćenje izvedbe radova i usluga održavanja. Izmjereni pokazatelji trebaju pokazivati stupanj učinkovitosti održavanja županijskih i lokalnih cesta u ostvarivanju zahtjeva sigurnosti, funkcionalnosti i održivosti cesta. Zahtjevi u pogledu sigurnosti cesta odnose se na upravljanje cestama u skladu s pravnom regulativom u cilju zadovoljavanja potreba korisnika cesta, zahtjevi u pogledu funkcionalnosti na održavanje cesta otvorenima i dostupnima te osiguravanje pravilnog funkcioniranja svih cestovnih elemenata, a zahtjevi u pogledu održivosti na sprječavanje propadanja cestovne mreže, odnosno na njezino održavanje u dobrom stanju.

Uprave za ceste kontinuirano mjere učinkovitost održavanja županijskih i lokalnih cesta kroz pokazatelje stanja cestovne mreže praćenjem udjela duljine cesta s asfaltnim i makadamskim kolnikom u ukupnoj duljini cesta te ocjenjivanjem stanja asfaltnih kolnika. U tablici u Prilogu broj 4 daju se podaci o kretanju udjela duljine cesta s asfaltnim i makadamskim kolnikom u ukupnoj duljini županijskih i lokalnih cesta na područjima pojedinih županija u razdoblju od 2020. do 2023., prema podacima uprava za ceste.

Prema podacima iz spomenutog priloga razvidno je da je u promatranom četverogodišnjem razdoblju bilo manjeg povećanja udjela županijskih i lokalnih cesta s asfaltnim kolnikom, odnosno smanjenja udjela cesta s makadamskim kolnikom u ukupnoj duljini cesta. Do promjena u ukupnoj duljini cesta iz godine u godinu dolazi zbog promjena u razvrstavanju javnih cesta na temelju odluka te izmjena i dopuna odluka o razvrstavanju koje donosi nadležni ministar.

Stanje asfaltnih kolnika ocjenjuje se ocjenama od 0 do 5, pri čemu je 0 najbolja, a 5 najlošija ocjena. U Prilogu broj 5 daje se pregled ocjena stanja asfaltnih kolnika županijskih i lokalnih cesta u razdoblju od 2020. do 2023., prema podacima uprava za ceste. Prema navedenim podacima, najznačajniji dio (27,3 %) asfaltnih kolnika županijskih i lokalnih cesta u 2023. ocijenjen je ocjenom 3. Ocjenom 1 ocijenjeno je 19,1 % kolnika, a ocjenom 0 ocijenjeno je 18,4 % kolnika. Najmanji dio kolnika ocijenjen je ocjenom 5 (3,3 %). Podaci kroz četiri godine, u razdoblju od 2020. do 2023., pokazuju trend povećanja duljine asfaltnih kolnika ocijenjenih ocjenom 0, dok značajnijih promjena u duljini asfaltnih kolnika ocijenjenih ostalim ocjenama posljednjih godina nije bilo.

Analizom podataka o radu uprava za ceste mogu se prikazati određeni pokazatelji operativne razine upravljanja za potrebe mjerjenja učinkovitosti održavanja županijskih i lokalnih cesta u usporedbi s drugim županijskim upravama za ceste, kao što su pokazatelji ostvarenih prihoda za financiranje županijskih i lokalnih cesta te rashoda za njihovo građenje i održavanje i rashoda uprava za ceste, po kilometru ceste i zaposleniku.

Prema odlukama o razvrstavanju javnih cesta i vlastitoj evidenciji županijskih i lokalnih cesta, uprave za ceste upravljaju s ukupno 17 905,583 km županijskih i lokalnih cesta. Prema podacima iz finansijskih izvještaja, koncem 2023. uprave za ceste su imale 226 zaposlenika, iz čega proizlazi da su u navedenom razdoblju upravljale sa 79,228 km cesta po jednom zaposleniku.

U Prilogu broj 6 daju se pokazatelji ostvarenih rashoda za građenje županijskih i lokalnih cesta po kilometru ceste i zaposleniku, a u Prilogu broj 7 daju se podaci o rashodima uprava za ceste, po kilometru ceste i zaposleniku.

Rashodi za građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta ostvareni u 2023. veći su za 114.922.022,17 eura ili 95,8 % u odnosu na prethodnu godinu. Više ostvareni prihodi najvećim su dijelom utrošeni za redovito i izvanredno održavanje županijskih i lokalnih cesta. Na vrijednosno značajno povećanje navedenih rashoda u 2023. u odnosu na 2022. u Karlovačkoj, Krapinsko-zagorskoj, Sisačko-moslavačkoj, Varaždinskoj i Zagrebačkoj županiji utjecali su rashodi ostvareni za radove na sanaciji kolnika, mostova i propusta te cestovnih klizišta oštećenih u potresima koji su se dogodili u Zagrebu i Petrinji tijekom 2020., a koji su financirani sredstvima Fonda solidarnosti Europske unije.

Pokazatelji učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama pokazuju trend povećanja duljine asfaltnih kolnika ocijenjenih najboljom ocjenom te povećanje prihoda za financiranje županijskih i lokalnih cesta po kilometru ceste, što je omogućilo povećanje ulaganja u građenje i rekonstrukciju te izvanredno održavanje županijskih i lokalnih cesta u cilju poboljšanja ukupne razine kvalitete održavanja postojeće mreže županijskih i lokalnih cesta i stvaranja preduvjeta za poboljšanje sigurnosti prometa na njima. Pojedine uprave za ceste nisu mjerile učinkovitost održavanja cesta kroz pokazatelje stanja cestovne mreže i pokazatelje operativne razine upravljanja, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o održavanju cesta.

Državni ured za reviziju preporučio je pratiti učinkovitost održavanja županijskih i lokalnih cesta na svom području, odnosno učinkovitost održavanja cesta mjeriti kroz pokazatelje stanja cestovne mreže i pokazatelje operativne razine upravljanja, u skladu s odredbama Pravilnika o održavanju cesta.

Nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama i informiranje javnosti

Ministarstvo pravosuđa i uprave¹ je u ožujku 2022., na temelju Zaključka Vlade Republike Hrvatske iz prosinca 2019., donijelo Upute za izradu godišnjeg izvještaja o radu za tijela javne uprave, radi ujednačenog pristupa izradi i sadržaju godišnjeg izvještaja o radu. Prema spomenutim Uputama, tijela javne uprave donose godišnji izvještaj o radu najkasnije do 30. travnja tekuće godine za prethodno izvještajno razdoblje te ga objavljuju na svojim mrežnim stranicama ili ostalim lako dostupnim mjestima, u lako razumljivom, preglednom i lako čitljivom obliku. Uputama su, između ostalog, razrađeni elementi i sadržaj godišnjeg izvještaja o radu, svrha njegova donošenja te povezanost izvještavanja sa sustavom upravljanja kvalitetom. Godišnji izvještaj o radu je upravljačko-izvještajni akt koji treba sadržavati podatke o izvršenju aktivnosti te utrošku proračuna i ostalih resursa iz godišnjeg plana rada u izvještajnom razdoblju. U njemu se također opisuje ostvarenje planiranih poslova povezanih s djelokrugom i ustrojstvom te aktivnostima za provedbu mjera sadržanih u kratkoročnim aktima strateškog planiranja (provedbeni programi, akcijski planovi) izrađenih na temelju odredbi Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine 123/17 i 151/22). Upravna vijeća su donosila izvještaje o radu uprava za ceste za 2022. i 2023. Godišnji izvještaji o radu dostavljani su županijskim skupštinama, koje su donosile zaključke o prihvaćanju izvještaja o radu za 2022. i 2023. Pojedine uprave za ceste nisu sastavljale godišnje izvještaje o radu.

Državni ured za reviziju naložio je izraditi godišnje izvještaje o radu u skladu s odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske te Uputama za izradu godišnjeg izvještaja o radu za tijela javne uprave.

Prije donošenja godišnjih planova građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta za 2022. i 2023., većina uprava za ceste je, u skladu s odredbama Zakona o cestama, zatražila prethodne suglasnosti Ministarstva koje nije odgovorilo na zahtjeve za davanje suglasnosti.

Tijekom 2022. i 2023. obavljeno je 285 inspekcijskih nadzora nad županijskim i lokalnim cestama u nadležnosti uprava za ceste, o čemu su sastavljeni zapisnici. Prema zapisnicima o obavljenim inspekcijskim nadzorima utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na neuređenost vegetacije u cestovnom pojasu, oštećenja kolnika, bankina i zaštitne ograde, nepostojanje cestovne opreme i horizontalne prometne signalizacije, nedostatnost prometnih znakova i dotrajalost postojećih prometnih znakova te su donesena rješenja kojima je naloženo otklanjanje utvrđenih nepravilnosti. Postupajući po rješenjima inspekcije za ceste, uprave za ceste su izvoditelju radova redovitog održavanja županijskih i lokalnih cesta naložile obavljanje radova u cilju otklanjanja utvrđenih nepravilnosti te su o obavljenim radovima izvijestile inspekciju za ceste.

U skladu s odredbama Zakona o ustanovama i Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22), uprave za ceste su na mrežnim stranicama objavile popis zakona i drugih propisa koji se odnose na područje rada, Statut i druge akte koji su doneseni, godišnje planove rada i finansijske planove te njihove izmjene i dopune, izvješća o radu i finansijska izvješća, informacije o javnim uslugama koje pruža, informacije o postupcima javne nabave, dokumentaciju potrebnu za nadmetanje, obavijesti o raspisanim natječajima, dokumentaciju potrebnu za sudjelovanje u natječajnom postupku te obavijest o ishodu natječajnog postupka, informacije o unutarnjem ustrojstvu, s imenima čelnika i voditelja ustrojstvenih jedinica i njihovim podacima za kontakt, zapisnike sa sjednica upravnih vijeća i druge informacije u svrhu informiranja javnosti o radu uprava za ceste.

---

¹ Prema Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave (Narodne novine 57/24), od sredine svibnja 2024. Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije.

Također se objavljuje i obavijest o načinu i uvjetima ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija, s podacima za kontakt za pristup informacijama i potrebnim obrascima te je omogućeno podnošenje upita građana i medija putem e-pošte. Pojedine uprave za ceste nisu na svojim mrežnim stranicama objavile cjelovite podatke, što nije u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama.

Državni ured za reviziju preporučio je nadopuniti mrežne stranice informacijama ili poveznicama na mrežne stranice s informacijama u svrhu informiranja javnosti o radu uprava za ceste, u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama.

OCJENA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA ŽUPANIJSKIM I LOKALNIM CESTAMA NA PODRUČJU REPUBLIKE HRVATSKE

Državni ured za reviziju obavio je revizije učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama po pojedinim županijama na području Republike Hrvatske. Ciljevi revizija bili su ocijeniti cjelovitost podataka koje vode uprave za ceste o županijskim i lokalnim cestama i njihovom pravnom statusu, ocijeniti svrsishodnost financiranja upravljanja županijskim i lokalnim cestama, ocijeniti učinkovitost upravljanja županijskim i lokalnim cestama te ocijeniti učinkovitost sustava nadzora i informiranja javnosti pri upravljanju županijskim i lokalnim cestama.

Revizijom je utvrđeno da su uprave za ceste ustrojile, vode, ažuriraju i održavaju bazu podataka o županijskim i lokalnim cestama, podaci iz baze podataka prenose se Hrvatskim cestama d.o.o., poduzimaju se aktivnosti za evidentiranje županijskih i lokalnih cesta u katastru i njihov upis u zemljische knjige, vodi se analitička knjigovodstvena evidencija županijskih i lokalnih cesta, godišnjim popisom imovine i obveza obuhvaćene su županijske i lokalne ceste te je njihovo knjigovodstveno stanje usklađeno sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, vodi se ažurna evidencija ostvarenih prihoda za financiranje županijskih i lokalnih cesta po izvorima sredstava za financiranje i ostvarenih rashoda za upravljanje županijskim i lokalnim cestama po namjenama i pojedinim cestama, doneseni su godišnji planovi građenja i održavanja, operativni programi održavanja županijskih i lokalnih cesta, izvedbeni programi zimske službe te godišnji planovi ophodnje za obavljanje ophodarske službe, planiranje održavanja županijskih i lokalnih cesta obavlja se na temelju unaprijed utvrđenih kriterija i prioriteta, izvođenje radova građenja, rekonstrukcije i održavanja županijskih i lokalnih cesta i obavljanje usluga stručnog nadzora nad radovima ustupano je osobama ovlaštenima za njihovo obavljanje, radovi održavanja županijskih i lokalnih cesta utvrđeni godišnjim planom izvedeni su u skladu s operativnim programima održavanja, obavlja se nadzor nad stanjem županijskih i lokalnih cesta i cestovnih objekata putem redovitih i izvanrednih pregleda i putem ophodarske službe, prati se učinkovitost održavanja županijskih i lokalnih cesta kroz pokazatelje stanja cestovne mreže, godišnji izvještaji o radu uprava za ceste doneseni su na propisani način i dostavljeni su županijskoj skupštini, uprave za ceste su postupale po rješenjima inspekcije za ceste donesenima nakon obavljenih inspekcijskih nadzora nad županijskim i lokalnim cestama te je osigurano informiranje javnosti o upravljanju županijskim i lokalnim cestama putem mrežne stranice.

Međutim, utvrđeno je da postoje određene slabosti koje se odnose na vođenje odgovarajuće evidencije o cestama, poduzimanje odgovarajuće aktivnosti za upis cesta u zemljische knjige, vođenje odgovarajućih knjigovodstvenih evidencija županijskih i lokalnih cesta, donošenje godišnjih planova te izmjena i dopuna godišnjih planova građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta na propisani način, izradu godišnjih izvještaja o radu uprava za ceste u skladu s propisima, izradu godišnjih izvještaja o radu uprava za ceste, obavljanje ophodnje županijskih i lokalnih cesta na zadovoljavajući način, praćenje propisane učinkovitosti održavanja županijskih i lokalnih cesta na svom području, odnosno učinkovitost održavanja cesta kroz pokazatelje stanja cestovne mreže i pokazatelje operativne razine upravljanja, izradu propisanih godišnjih izvještaja o radu te objavu odgovarajućih informacija na svojim mrežnim stranicama.

Slijedom navedenog, Državni ured za reviziju ocjenjuje da je upravljanje županijskim i lokalnim cestama na području županije u nadležnosti dvije uprave za ceste **učinkovito** (Osječko-baranjska i Vukovarsko-srijemska županija), u 15 uprava za ceste **učinkovito, pri čemu su potrebna određena poboljšanja** (Bjelovarsko-bilogorska, Brodsko-posavska, Istarska, Karlovačka, Koprivničko-križevačka, Krapinsko-zagorska, Ličko-senjska, Međimurska, Primorsko-goranska, Sisačko-moslavačka, Splitsko-dalmatinska, Šibensko-kninska, Varaždinska, Virovitičko-podravska i Zadarska), a u tri uprave za ceste **djelomično učinkovito** (Dubrovačko-neretvanska, Požeško-slavonska i Zagrebačka županija).

Uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije, Državni ured za reviziju je, na temelju utvrđenih činjenica, upravama za ceste dao sljedeće naloge i preporuke, prema područjima revizije:

1. Evidencije o županijskim i lokalnim cestama

- 1.1. Evidenciju o upisu županijskih i lokalnih cesta u zemljišne knjige voditi na način da iz evidentiranih podataka bude vidljivo za koje je županijske i lokalne ceste postupak upisa u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru dovršen te su upisane u zemljišne knjige i evidentirane u katastru kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Republike Hrvatske. (Dubrovačko-neretvanska, Karlovačka, Koprivničko-križevačka i Zagrebačka županija)
- 1.2. Izraditi plan provođenja aktivnosti upisa cesta, odnosno dionica cesta u zemljišne knjige, s utvrđenim prioritetima upisa te sustavno pratiti provedbu. (Bjelovarsko-bilogorska, Sisačko-moslavačka i Zagrebačka županija)
- 1.3. Uskladiti podatke evidentirane u analitičkim knjigovodstvenim evidencijama županijskih i lokalnih cesta s podacima koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. (Dubrovačko-neretvanska, Koprivničko-križevačka i Varaždinska županija)
- 1.4. Uskladiti stanje županijskih i lokalnih cesta u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. (Dubrovačko-neretvanska, Koprivničko-križevačka, Krapinsko-zagorska i Požeško-slavonska županija)

2. Financiranje upravljanja županijskim i lokalnim cestama

- 2.1. Ustrojiti evidenciju o obračunu naknade za uređenje voda te Hrvatskim vodama dostavljati ažurirane podatke o površini županijskih i lokalnih cesta u nadležnosti uprava za ceste radi obračuna naknade za uređenje voda prema stvarnim površinama cesta. (Zadarska županija)

3. Planiranje, građenje, rekonstrukcija i održavanje županijskih i lokalnih cesta

- 3.1. U pisanim oblicima utvrditi kriterije za određivanje prioriteta prema kojima se ceste uvrštavaju u godišnji plan građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta. (Bjelovarsko-bilogorska, Koprivničko-križevačka, Međimurska, Sisačko-moslavačka i Varaždinska županija)

- 3.2. Godišnje planove građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta donositi tako da sadrže sve planirane poslove građenja i održavanja na županijskim i lokalnim cestama opisane na način kako je to utvrđeno odredbama Pravilnika o održavanju cesta, kako bi se mogli procijeniti troškovi građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta za svaku dionicu ceste odvojeno i prema vrsti radova koji se planiraju obaviti. (Bjelovarsko-bilogorska, Dubrovačko-neretvanska, Koprivničko-križevačka, Krapinsko-zagorska, Požeško-slavonska i Zagrebačka županija)
- 3.3. Donositi izmjene i dopune godišnjih planova građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta, radi usklađivanja navedenih planova s donešenim izmjenama i dopunama godišnjih finansijskih planova, odnosno rashode za građenje i održavanje cesta u godišnjim planovima građenja i održavanja županijskih i lokalnih cesta planirati u skladu s donešenim godišnjim finansijskim planovima. (Koprivničko-križevačka, Virovitičko-podravska i Zagrebačka županija)
- 3.4. Izraditi godišnje izvještaje o radu uprava za ceste s iskazanim planiranim i ostvarenim rashodima za građenje i održavanje cesta te obrazloženjima za značajnija odstupanja ostvarenih radova u odnosu na plan, kao i svim osnovnim informacijama o stanju i upravljanju županijskim i lokalnim cestama. (Bjelovarsko-bilogorska, Dubrovačko-neretvanska, Koprivničko-križevačka, Požeško-slavonska, Sisačko-moslavačka, Varaždinska, Virovitičko-podravska i Zagrebačka županija)
- 3.5. Redovitim sezonskim pregledima obuhvatiti sve županijske i lokalne ceste čije je održavanje u nadležnosti uprava za ceste te voditi propisane evidencije o obavljenim pregledima županijskih i lokalnih cesta u skladu s odredbama Odluke o razvrstavanju javnih cesta i Pravilnika o održavanju cesta. (Brodsko-posavska, Dubrovačko-neretvanska, Koprivničko-križevačka, Ličko-senjska, Sisačko-moslavačka, Šibensko-kninska, Virovitičko-podravska i Zadarska županija)
- 3.6. Zahtijevati veći angažman ophodara u obavljanju ophodarske službe, naročito u pogledu obavljanja radova manjeg opsega koji su u funkciji provedbe mjera za zaštitu cesta i prometa na njima, a koje bi ophodar morao obavljati i upisivati u ophodarski dnevnik u skladu s odredbama Pravilnika o ophodnji javnih cesta, u cilju što sigurnijeg odvijanja prometa i što bolje zaštite županijskih i lokalnih cesta te prometa na njima. (Krapinsko-zagorska, Ličko-senjska, Zadarska i Zagrebačka županija)

4. Pokazatelji učinkovitosti upravljanja županijskim i lokalnim cestama

- 4.1. Pratiti učinkovitost održavanja županijskih i lokalnih cesta na svom području, odnosno učinkovitost održavanja cesta mjeriti kroz pokazatelje stanja cestovne mreže i pokazatelje operativne razine upravljanja, u skladu s odredbama Pravilnika o održavanju cesta. (Zagrebačka i Sisačko-moslavačka županija)

5. Nadzor nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama i informiranje javnosti

- 5.1. Izraditi godišnje izvještaje o radu u skladu s odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske te Uputama za izradu godišnjeg izvještaja o radu za tijela javne uprave. (Brodsko-posavska, Istarska, Požeško-slavonska, Sisačko-moslavačka i Varaždinska županija)

- 5.2. Nadopuniti mrežne stranice informacijama ili poveznicama na mrežne stranice s informacijama u svrhu informiranja javnosti o radu uprava za ceste u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama. (Dubrovačko-neretvanska, Istarska, Sisačko-moslavačka, Splitsko-dalmatinska, Varaždinska i Zagrebačka županija)

Državni ured za reviziju mišljenja je da bi se provedbom navedenih naloga i preporuka postigla poboljšanja u vezi s evidentiranjem podataka o županijskim i lokalnim cestama, financiranjem upravljanja županijskim i lokalnim cestama, planiranjem, građenjem, rekonstrukcijom i održavanjem županijskih i lokalnih cesta, nadzorom nad upravljanjem županijskim i lokalnim cestama te informiranjem javnosti, čime bi se povećala učinkovitost upravljanja županijskim i lokalnim cestama.

Prilog broj 1

Vrijednost cesta kojima upravljaju županijske uprave za ceste

u eurima

Redni broj	Županijska uprava za ceste	Županijske i lokalne ceste		
		Nabavna vrijednost	Otpisana vrijednost	Sadašnja vrijednost
1	2	3	4	
1.	Bjelovarsko-bilogorska	709.438.199,15	535.980.323,96	173.457.875,19
2.	Brodsko-posavska	191.292.449,34	28.427.209,07	162.865.240,27
3.	Dubrovačko-neretvanska	674.445.908,39	452.592.296,65	221.853.611,74
4.	Istarska	1.235.708.294,72	316.464.284,59	919.244.010,13
5.	Karlovačka	850.760.454,80	638.870.210,09	211.890.244,71
6.	Koprivničko-križevačka	678.946.451,69	419.177.713,02	259.768.738,67
7.	Krapinsko-zagorska	699.255.393,95	486.627.590,34	212.627.803,61
8.	Ličko-senjska	130.753.353,28	96.010.919,78	34.742.433,50
9.	Međimurska	459.771.540,40	329.635.418,20	130.136.122,20
10.	Osječko-baranjska	1.196.594.218,80	879.213.293,13	317.380.925,67
11.	Požeško-slavonska	438.283.009,46	258.430.188,34	179.852.821,12
12.	Primorsko-goranska	527.782.776,24	266.035.328,26	261.747.447,98
13.	Sisačko-moslavačka	1.177.902.097,02	880.815.289,93	297.086.807,09
14.	Splitsko-dalmatinska	1.685.098.856,03	1.187.759.645,13	497.339.210,90
15.	Šibensko-kninska	677.905.215,84	470.151.042,58	207.754.173,26
16.	Varaždinska	844.209.245,98	659.174.148,85	185.035.097,13
17.	Virovitičko-podravska	677.386.683,16	503.937.005,09	173.449.678,07
18.	Vukovarsko-srijemska	651.864.027,23	639.057.016,55	12.807.010,68
19.	Zadarska	153.644.872,47	109.481.556,97	44.163.315,50
20.	Zagrebačka	1.270.918.772,65	905.199.271,40	365.719.501,25
Ukupno		14.931.961.820,60	10.063.039.751,93	4.868.922.068,67

Prilog broj 2

Broj registriranih vozila po županijama u 2022. i 2023.

Redni broj	Županja	Broj registriranih vozila		Broj više registriranih vozila u 2023. u odnosu na 2022.	Udjel broja više registriranih vozila u odnosu na 2022. %	
		2022.	2023.			
		1	2	3	4	5 (4/2)
1.	Bjelovarsko-bilogorska	60 923	63 324	2 401	3,9	
2.	Brodsko-posavska	61 617	64 745	3 128	5,1	
3.	Dubrovačko-neretvanska	70 064	73 531	3 467	4,9	
4.	Istarska	146 365	154 803	8 438	5,8	
5.	Karlovачka	63 383	65 876	2 493	3,9	
6.	Koprivničko-križevačka	54 903	57 108	2 205	4,0	
7.	Krapinsko-zagorska	70 622	74 282	3 660	5,2	
8.	Ličko-senjska	24 718	25 923	1 205	4,9	
9.	Međimurska	58 946	61 596	2 650	4,5	
10.	Osječko-baranjska	121 260	126 134	4 874	4,0	
11.	Požeško-slavonska	36 700	38 251	1 551	4,2	
12.	Primorsko-goranska	173 643	179 814	6 171	3,6	
13.	Sisačko-moslavačka	66 087	72 787	6 700	10,1	
14.	Splitsko-dalmatinska	244 543	257 064	12 521	5,1	
15.	Šibensko-kninska	55 069	57 786	2 717	4,9	
16.	Varaždinska	89 835	93 940	4 105	4,6	
17.	Virovitičko-podravska	35 521	36 779	1 258	3,5	
18.	Vukovarsko-srijemska	64 896	67 288	2 392	3,7	
19.	Zadarska	91 484	97 004	5 520	6,0	
20.	Zagrebačka	166 016	175 039	9 023	5,4	
Ukupno		1 756 595	1 843 074	86 479	4,9	

Prilog broj 3

Rashodi za obavljanje ophodarske službe u 2022. i 2023., rashodi po kilometru ceste kojima upravljaju uprave za ceste i jedinične cijene po satu prema godišnjem ugovoru o održavanju cesta iz 2023.

u eurima

Redni broj	Županija	2022.		2023.		Jedinična cijena po satu prema godišnjem ugovoru o održavanju cesta iz 2023.
		Ukupni rashodi za obavljanje ophodarske službe	Rashodi ophodarske službe po km ceste	Ukupni rashodi za obavljanje ophodarske službe	Rashodi ophodarske službe po km ceste	
1	2	3	4	5	6	
1.	Bjelovarsko-bilogorska	41.540,24	52,67	61.897,91	81,66	20,35
2.	Brodsko-posavska	10.413,20	16,00	10.351,59	16,15	8,22
3.	Dubrovačko-neretvanska	25.978,19	39,31	26.203,44	37,81	17,75
4.	Istarska	276.253,50	221,28	303.910,30	245,58	22,75
5.	Karlovačka	67.336,10	78,72	58.937,23	68,90	33,18
6.	Koprivničko-križevačka	52.963,48	64,29	58.318,64	70,79	19,46
7.	Krapinsko-zagorska	46.193,38	68,85	46.382,10	69,09	20,94
8.	Ličko-senjska	24.536,86	25,07	25.016,53	25,56	19,75
9.	Međimurska	49.790,96	109,78	47.238,28	104,15	27,19
10.	Osječko-baranjska	82.930,39	74,50	92.912,00	83,10	19,75
11.	Požeško-slavonska	8.728,69	18,36	8.794,79	18,48	8,22
12.	Primorsko-goranska	272.212,97	315,40	289.252,93	328,27	20,76
13.	Sisačko-moslavačka	36.630,88	29,92	38.208,76	31,04	21,24
14.	Splitsko-dalmatinska	209.386,17	124,14	211.503,69	125,69	22,43
15.	Šibensko-kninska	25.357,34	35,63	25.744,14	36,20	18,95
16.	Varaždinska	160.451,45	168,80	200.162,39	209,91	18,70
17.	Virovitičko-podravska	51.137,02	74,87	50.958,94	75,87	20,35
18.	Vukovarsko-srijemska	36.036,31	57,88	38.350,15	61,60	19,14
19.	Zadarska	135.312,48	114,32	143.930,98	121,61	17,94
20.	Zagrebačka	175.319,99	141,32	197.376,95	157,49	25,17
Ukupno		1.788.509,60	99,96	1.935.451,74	108,15	-

Prilog broj 4

**Kretanje udjela duljine cesta s asfaltnim i makadamskim kolnikom u ukupnoj duljini županijskih i lokalnih cesta u razdoblju od 2020. do 2023.,
prema podacima uprava za ceste**

Redni broj	Županija	Godina	Ceste	Ukupna duljina cesta (u km)	Ceste s asfaltnim kolnikom		Ceste s makadamskim kolnikom	
					Duljina (u km)	Udjel (u %)	Duljina (u km)	Udjel (u %)
1	2	3	4	5	6	7	8	
1.	Bjelovarsko-bilogorska	2020.	Županijske	497,80	471,70	94,8	26,10	5,2
			Lokalne	298,68	229,77	76,9	68,91	23,1
			Ukupno	796,48	701,47	88,1	95,02	11,9
		2021.	Županijske	497,80	473,16	95,0	24,64	5,0
			Lokalne	298,68	231,25	77,4	67,44	22,6
			Ukupno	796,48	704,40	88,4	92,08	11,6
		2022.	Županijske	497,14	472,68	95,1	24,46	4,9
			Lokalne	295,08	233,05	79,0	62,03	21,0
			Ukupno	792,22	705,73	89,1	86,49	10,9
		2023.	Županijske	469,93	446,77	95,1	23,16	4,9
			Lokalne	288,02	229,00	79,5	59,02	20,5
			Ukupno	757,96	675,77	89,2	82,19	10,8
2.	Brodsko-posavska	2020.	Županijske	447,59	439,18	98,1	8,41	1,9
			Lokalne	192,91	167,39	86,8	25,52	13,2
			Ukupno	640,50	606,57	94,7	33,93	5,3
		2021.	Županijske	445,84	438,36	98,3	7,48	1,7
			Lokalne	204,94	175,81	85,8	29,13	14,2
			Ukupno	650,78	614,17	94,4	36,61	5,6
		2022.	Županijske	445,84	438,36	98,3	7,48	1,7
			Lokalne	204,94	177,05	86,4	27,89	13,6
			Ukupno	650,78	615,41	94,6	35,37	5,4
		2023.	Županijske	445,67	438,19	98,3	7,48	1,7
			Lokalne	195,10	179,12	91,8	15,98	8,2
			Ukupno	640,77	617,32	96,3	23,46	3,7
3.	Dubrovačko-neretvanska	2020.	Županijske	283,10	282,60	99,8	0,50	0,2
			Lokalne	360,30	341,10	94,7	19,20	5,3
			Ukupno	643,40	623,70	96,9	19,70	3,1
		2021.	Županijske	286,30	283,00	98,8	3,30	1,2
			Lokalne	370,60	356,20	96,1	14,40	3,9
			Ukupno	656,90	639,20	97,3	17,70	2,7
		2022.	Županijske	286,30	286,30	100,0	0,00	0,0
			Lokalne	374,00	353,50	94,5	20,50	5,5
			Ukupno	660,30	639,80	96,9	20,50	3,1
		2023.	Županijske	318,80	318,80	100,0	0,00	0,0
			Lokalne	373,80	354,30	94,8	19,50	5,2
			Ukupno	692,60	673,10	97,2	19,50	2,8
4.	Istarska	2020.	Županijske	597,84	580,80	97,1	17,04	2,9
			Lokalne	649,94	641,07	98,6	8,87	1,4
			Ukupno	1.247,78	1.221,87	97,9	25,91	2,1
		2021.	Županijske	597,84	581,93	97,3	15,91	2,7
			Lokalne	649,94	642,44	98,8	7,50	1,2
			Ukupno	1.247,78	1.224,37	98,1	23,41	1,9
		2022.	Županijske	597,56	582,66	97,5	14,90	2,5
			Lokalne	650,35	641,48	98,6	8,87	1,4
			Ukupno	1.247,91	1.224,14	98,1	23,77	1,9

Redni broj	Županija	Godina	Ceste	Ukupna duljina cesta (u km)	Ceste s asfaltnim kolnikom		Ceste s makadamskim kolnikom	
					Duljina (u km)	Udjel (u %)	Duljina (u km)	Udjel (u %)
1	2	3	4	5	6	7	8	
5.	Karlovačka	2023.	Županijske	586,99	571,59	97,4	15,40	2,6
			Lokalne	650,52	646,42	99,4	4,10	0,6
			Ukupno	1.237,51	1.218,01	98,4	19,50	1,6
6.	Koprivničko-križevačka	2020.	Županijske	498,78	472,24	94,7	26,54	5,3
			Lokalne	562,32	488,87	86,9	73,45	13,1
			Ukupno	1.061,10	961,11	90,6	99,99	9,4
		2021.	Županijske	468,50	451,90	96,5	16,60	3,5
			Lokalne	386,63	364,63	94,3	22,00	5,7
			Ukupno	855,13	816,53	95,5	38,60	4,5
		2022.	Županijske	468,06	459,96	98,3	8,10	1,7
			Lokalne	387,33	365,83	94,4	21,50	5,6
			Ukupno	855,39	825,79	96,5	29,60	3,5
		2023.	Županijske	468,06	459,96	98,3	8,10	1,7
			Lokalne	387,33	365,83	94,4	21,50	5,6
			Ukupno	855,39	825,79	96,5	29,60	3,5
7.	Krapinsko-zagorska	2020.	Županijske	368,73	367,66	99,7	1,07	0,3
			Lokalne	458,39	406,47	88,7	51,92	11,3
			Ukupno	827,12	774,13	93,6	52,99	6,4
		2021.	Županijske	366,40	366,40	100,0	0,00	0,0
			Lokalne	456,99	411,33	90,0	45,66	10,0
			Ukupno	823,39	777,73	94,5	45,66	5,5
		2022.	Županijske	366,87	366,87	100,0	0,00	0,0
			Lokalne	457,01	416,68	91,2	40,33	8,8
			Ukupno	823,88	783,55	95,1	40,33	4,9
		2023.	Županijske	366,87	366,87	100,0	0,00	0,0
			Lokalne	457,01	423,02	92,6	33,99	7,4
			Ukupno	823,88	789,89	95,9	33,99	4,1
8.	Ličko-senjska	2020.	Županijske	423,12	423,12	100,0	0,00	0,0
			Lokalne	247,66	247,66	100,0	0,00	0,0
			Ukupno	670,78	670,78	100,0	0,00	0,0
		2021.	Županijske	424,00	424,00	100,0	0,00	0,0
			Lokalne	247,25	247,25	100,0	0,00	0,0
			Ukupno	671,25	671,25	100,0	0,00	0,0
		2022.	Županijske	423,71	423,71	100,0	0,00	0,0
			Lokalne	247,20	247,20	100,0	0,00	0,0
			Ukupno	670,91	670,91	100,0	0,00	0,0
		2023.	Županijske	424,01	424,01	100,0	0,00	0,0
			Lokalne	247,32	247,32	100,0	0,00	0,0
			Ukupno	671,33	671,33	100,0	0,00	0,0
9.	Međimurska	2020.	Županijske	201,63	201,63	100,0	0,00	0,0

Redni broj	Županija	Godina	Ceste	Ukupna duljina cesta (u km)	Ceste s asfaltnim kolnikom		Ceste s makadamskim kolnikom	
					Duljina (u km)	Udjel (u %)	Duljina (u km)	Udjel (u %)
1	2	3	4	5	6	7	8	
10.	Osječko-baranjska	2021.	Lokalne	250,70	225,83	90,1	24,87	9,9
			Ukupno	452,33	427,46	94,5	24,87	5,5
			Županijske	201,63	201,63	100,0	0,00	0,0
		2022.	Lokalne	249,97	225,10	90,1	24,87	9,9
			Ukupno	451,60	426,73	94,5	24,87	5,5
			Županijske	201,08	201,08	100,0	0,00	0,0
		2023.	Lokalne	252,47	225,42	89,3	27,05	10,7
			Ukupno	453,55	426,50	94,0	27,05	6,0
			Županijske	201,08	201,08	100,0	0,00	0,0
11.	Požeško-slavonska	2020.	Lokalne	486,57	305,14	62,7	181,44	37,3
			Ukupno	1.137,13	946,37	83,2	190,77	16,8
			Županijske	650,56	641,23	98,6	9,33	1,4
		2021.	Lokalne	480,93	303,25	63,1	177,68	36,9
			Ukupno	1.115,21	928,22	83,2	186,99	16,8
			Županijske	634,28	624,97	98,5	9,31	1,5
		2022.	Lokalne	480,91	310,60	64,6	170,32	35,4
			Ukupno	1.113,22	933,59	83,9	179,63	16,1
			Županijske	636,53	625,76	98,3	10,77	1,7
12.	Primorsko-goranska	2020.	Lokalne	481,50	315,30	65,5	166,20	34,5
			Ukupno	1.118,03	941,06	84,2	176,97	15,8
			Županijske	275,90	221,88	80,4	54,02	19,6
		2021.	Lokalne	477,54	397,22	83,2	80,32	16,8
			Ukupno	200,79	174,49	86,9	26,30	13,1
			Županijske	277,39	229,71	82,8	47,68	17,2
		2022.	Lokalne	478,18	404,20	84,5	73,98	15,5
			Ukupno	199,32	173,02	86,8	26,30	13,2
			Županijske	276,00	227,44	82,4	48,56	17,6
13.	Sisačko-moslavačka	2020.	Lokalne	475,32	400,46	84,3	74,86	15,7
			Ukupno	199,52	173,22	86,8	26,30	13,2
			Županijske	276,28	227,71	82,4	48,58	17,6
		2021.	Lokalne	475,80	400,92	84,3	74,88	15,7
			Ukupno	564,65	546,44	96,8	18,21	3,2
			Županijske	316,22	302,26	95,6	13,96	4,4
		2022.	Lokalne	863,08	824,98	95,6	38,10	4,4
			Ukupno	564,65	546,44	96,8	32,17	3,7
			Županijske	880,87	848,70	96,3	209,91	17,2
		2021.	Lokalne	643,03	588,91	91,6	54,12	8,4
			Ukupno	579,36	423,57	73,1	155,79	26,9
			Županijske	1.222,39	1.012,48	82,8	147,51	25,4
			Lokalne	645,52	595,00	92,2	50,52	7,8

Redni broj	Županija	Godina	Ceste	Ukupna duljina cesta (u km)	Ceste s asfaltnim kolnikom		Ceste s makadamskim kolnikom	
					Duljina (u km)	Udjel (u %)	Duljina (u km)	Udjel (u %)
1	2	3	4	5	6	7	8	
14.	Splitsko-dalmatinska	2022.	Ukupno	1.225,45	1.027,42	83,8	198,03	16,2
			Županijske	644,54	600,92	93,2	43,62	6,8
			Lokalne	579,93	437,67	75,5	142,26	24,5
		2023.	Ukupno	1.224,47	1.038,59	84,8	185,88	15,2
			Županijske	653,48	607,59	93,0	45,89	7,0
			Lokalne	577,69	445,10	77,0	132,59	23,0
			Ukupno	1.231,17	1.052,69	85,5	178,48	14,5
15.	Šibensko-kninska	2020.	Županijske	817,96	801,92	98,0	16,04	2,0
			Lokalne	877,10	861,64	98,2	15,46	1,8
			Ukupno	1.695,06	1.663,56	98,1	31,50	1,9
		2021.	Županijske	817,96	801,92	98,0	16,04	2,0
			Lokalne	877,10	861,64	98,2	15,46	1,8
			Ukupno	1.695,06	1.663,56	98,1	31,50	1,9
		2022.	Županijske	817,96	805,92	98,5	12,04	1,5
			Lokalne	868,77	853,31	98,2	15,46	1,8
			Ukupno	1.686,73	1.659,23	98,4	27,50	1,6
		2023.	Županijske	817,52	807,17	98,7	10,35	1,3
			Lokalne	865,25	850,07	98,2	15,18	1,8
			Ukupno	1.682,77	1.657,24	98,5	25,53	1,5
16.	Varaždinska	2020.	Županijske	413,20	403,10	97,6	10,10	2,4
			Lokalne	323,13	269,74	83,5	53,39	16,5
			Ukupno	736,33	672,84	91,4	63,49	8,6
		2021.	Županijske	420,97	410,87	97,6	10,10	2,4
			Lokalne	293,53	257,08	87,6	36,45	12,4
			Ukupno	714,50	667,95	93,5	46,55	6,5
		2022.	Županijske	420,57	411,20	97,8	9,37	2,2
			Lokalne	291,09	259,53	89,2	31,56	10,8
			Ukupno	711,66	670,73	94,2	40,93	5,8
		2023.	Županijske	420,41	411,04	97,8	9,37	2,2
			Lokalne	290,76	263,22	90,5	27,54	9,5
			Ukupno	711,17	674,26	94,8	36,91	5,2
17.	Virovitičko-podravska	2020.	Županijske	444,52	442,02	99,4	2,50	0,6
			Lokalne	501,90	457,40	91,1	44,50	8,9
			Ukupno	946,42	899,42	95,0	47,00	5,0
		2021.	Županijske	442,16	439,66	99,4	2,50	0,6
			Lokalne	508,36	460,89	90,7	47,47	9,3
			Ukupno	950,52	900,55	94,7	49,97	5,3
		2022.	Županijske	442,16	439,66	99,4	2,50	0,6
			Lokalne	508,36	463,82	91,2	44,54	8,8
			Ukupno	950,52	903,48	95,1	47,04	4,9
		2023.	Županijske	447,39	444,89	99,4	2,50	0,6
			Lokalne	506,18	461,68	91,2	44,50	8,8
			Ukupno	953,57	906,56	95,1	47,00	4,9

Redni broj	Županija	Godina	Ceste	Ukupna duljina cesta (u km)	Ceste s asfaltnim kolnikom		Ceste s makadamskim kolnikom		
					Duljina (u km)	Udjel (u %)	Duljina (u km)	Udjel (u %)	
1	2	3	4	5	6	7	8		
18.	Vukovarsko-srijemska	2023.	Županijske	351,90	344,32	97,8	7,58	2,2	
			Lokalne	319,79	239,34	74,8	80,45	25,2	
			Ukupno	671,69	583,66	86,9	88,03	13,1	
		2020.	Županijske	425,72	351,35	82,5	74,37	17,5	
			Lokalne	198,46	117,66	59,3	80,80	40,7	
			Ukupno	624,18	469,01	75,1	155,17	24,9	
		2021.	Županijske	425,72	352,32	82,8	73,40	17,2	
			Lokalne	198,46	117,66	59,3	80,80	40,7	
			Ukupno	624,18	469,98	75,3	154,20	24,7	
		2022.	Županijske	419,42	348,01	83,0	71,41	17,0	
			Lokalne	203,13	126,26	62,2	76,87	37,8	
			Ukupno	622,55	474,27	76,2	148,28	23,8	
		2023.	Županijske	419,42	348,01	83,0	71,41	17,0	
			Lokalne	203,14	126,26	62,2	76,87	37,8	
			Ukupno	622,55	474,27	76,2	148,29	23,8	
19.	Zadarska	2020.	Županijske	510,36	473,59	92,8	36,77	7,2	
			Lokalne	664,10	477,88	72,0	186,22	28,0	
			Ukupno	1.174,46	951,47	81,0	222,99	19,0	
		2021.	Županijske	510,88	475,55	93,1	35,33	6,9	
			Lokalne	662,43	486,72	73,5	175,71	26,5	
			Ukupno	1.173,31	962,27	82,0	211,04	18,0	
		2022.	Županijske	510,89	475,55	93,1	35,34	6,9	
			Lokalne	673,13	490,41	72,9	182,72	27,1	
			Ukupno	1.184,02	965,96	81,6	218,06	18,4	
		2023.	Županijske	510,59	475,23	93,1	35,36	6,9	
			Lokalne	673,04	493,01	73,3	180,02	26,7	
			Ukupno	1.183,62	968,24	81,8	215,38	18,2	
20.	Zagrebačka	2020.	Županijske	658,28	658,28	100,0	0,00	0,0	
			Lokalne	589,73	569,43	96,6	20,30	3,4	
			Ukupno	1.248,01	1.227,71	98,4	20,30	1,6	
		2021.	Županijske	667,71	667,71	100,0	0,00	0,0	
			Lokalne	610,94	590,64	96,7	20,30	3,3	
			Ukupno	1.278,65	1.258,35	98,4	20,30	1,6	
		2022.	Županijske	649,02	649,02	100,0	0,00	0,0	
			Lokalne	591,56	591,56	100,0	0,00	0,0	
			Ukupno	1.240,58	1.240,58	100,0	0,00	0,0	
		2023.	Županijske	657,05	657,05	100,0	0,00	0,0	
			Lokalne	596,25	581,95	97,6	14,30	2,4	
			Ukupno	1.253,29	1.238,99	98,9	14,30	1,1	
Ukupno		2020.	Županijske	9.473,28	9.066,48	95,7	406,81	4,3	
			Lokalne	8.831,21	7.484,85	84,8	1.346,36	15,2	
			Ukupno	18.304,49	16.551,32	90,4	1.753,17	9,6	
		2021.	Županijske	9.421,71	9.034,47	95,9	387,24	4,1	
			Lokalne	8.515,34	7.346,82	86,3	1.168,53	13,7	
			Ukupno	17.937,05	16.381,29	91,3	1.555,76	8,7	
		2022.	Županijske	9.388,05	9.027,57	96,2	360,49	3,8	
			Lokalne	8.505,48	7.379,60	86,8	1.125,88	13,2	
			Ukupno	17.893,53	16.407,17	91,7	1.486,37	8,3	
		2023.	Županijske	9.406,73	9.049,78	96,2	356,96	3,8	
			Lokalne	8.489,79	7.415,41	87,3	1.074,38	12,7	
			Ukupno	17.896,52	16.465,19	92,0	1.431,34	8,0	

Prilog broj 5

Pregled ocjena stanja asfaltnih kolnika županijskih i lokalnih cesta na području županija u razdoblju od 2020. do 2023., prema podacima uprava za ceste

Redni broj	Županija	Godina	Ukupna duljina cesta s asfaltnim kolnikom (u km)	Ocjena stanja asfaltnih kolnika					
				0	1	2	3	4	5
				Udjel (u %)	Udjel (u %)	Udjel (u %)	Udjel (u %)	Udjel (u %)	Udjel (u %)
1.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Bjelovarsko-bilogorska	2020.	701,467	9,6	12,7	15,9	25,8	19,6	16,4
		2021.	704,403	10,0	12,6	15,9	25,7	19,5	16,3
		2022.	705,733	14,3	14,1	12,3	17,1	19,9	22,3
		2023.	675,771	15,4	15,2	12,7	16,4	18,3	22,0
2.	Brodsko-posavska	2020.	606,570	0,3	45,9	26,7	21,3	5,8	0,0
		2021.	614,170	0,3	46,6	25,7	21,8	5,6	0,0
		2022.	615,410	0,3	46,7	27,8	19,7	5,5	0,0
		2023.	617,315	0,3	52,2	24,8	18,9	3,8	0,0
3.	Dubrovačko-neretvanska	2020.	623,700	4,1	12,7	13,5	21,8	41,0	6,9
		2021.	639,200	4,2	12,4	14,1	21,3	40,4	7,6
		2022.	639,800	6,9	12,0	13,5	21,1	40,1	6,4
		2023.	673,100	12,3	11,4	12,1	20,8	37,3	6,1
4.	Istarska	2020.	1.221,870	0,8	11,1	10,6	58,8	18,6	0,1
		2021.	1.224,370	5,3	8,9	13,3	55,5	16,8	0,2
		2022.	1.224,140	0,0	14,2	10,6	57,4	17,7	0,1
		2023.	1.218,010	0,7	14,4	10,6	56,4	17,8	0,1
5.	Karlovacka	2020.	961,110	10,1	16,4	20,8	17,6	35,1	0,0
		2021.	816,530	13,3	19,4	15,7	13,8	37,8	0,0
		2022.	825,790	15,3	18,4	16,1	14,0	36,2	0,0
		2023.	825,790	18,9	18,6	16,2	14,3	32,0	0,0
6.	Koprivničko-križevačka	2020.	774,127	51,0	17,8	17,3	9,8	3,6	0,5
		2021.	777,732	53,1	17,0	17,1	9,0	3,3	0,5
		2022.	783,549	55,9	16,1	16,6	8,1	2,8	0,5
		2023.	789,891	63,3	14,4	14,3	5,9	1,8	0,3
7.	Krapinsko-zagorska	2020.	670,780	28,7	21,5	11,1	13,8	18,0	6,9
		2021.	671,250	30,6	21,9	12,6	15,6	13,3	6,0
		2022.	670,910	26,2	22,9	11,3	13,1	17,1	9,4
		2023.	671,330	32,5	22,1	12,7	13,0	12,9	6,8
8.	Ličko-senjska	2020.	876,600	0,2	21,2	18,4	29,6	29,2	1,4
		2021.	810,710	2,4	23,0	21,4	25,0	27,1	1,1
		2022.	811,710	0,2	23,8	20,2	31,1	23,6	1,1
		2023.	820,900	0,2	25,3	20,8	30,7	22,1	0,9
9.	Međimurska	2020.	427,460	43,2	22,3	15,8	6,3	3,2	9,2
		2021.	426,730	46,0	22,6	15,0	6,1	2,5	7,8
		2022.	426,500	40,0	36,0	11,5	5,2	2,8	4,5
		2023.	426,500	39,3	39,3	11,9	6,7	2,4	0,4
10.	Osječko-baranjska	2020.	946,365	34,1	22,5	17,5	20,1	5,5	0,3
		2021.	928,222	32,4	21,6	19,8	20,9	5,0	0,3
		2022.	933,592	32,0	22,8	19,5	19,7	5,8	0,2
		2023.	941,057	33,2	22,1	20,7	20,0	3,8	0,2
11.	Požeško-slavonska	2020.	397,220	3,0	17,9	29,6	41,4	6,8	1,3
		2021.	404,197	3,1	18,2	29,6	41,2	6,1	1,8
		2022.	400,459	3,1	18,7	30,7	41,3	4,9	1,3
		2023.	400,921	3,1	18,7	30,3	41,7	4,9	1,3
12.	Primorsko-goranska	2020.	858,380	2,7	3,9	22,9	61,7	8,1	0,7
		2021.	823,700	3,8	4,9	24,5	58,0	8,0	0,8
		2022.	824,980	4,8	4,9	24,1	57,8	7,8	0,6

Redni broj	Županija	Godina	Ukupna duljina cesta s asfaltnim kolnikom (u km)	Ocjena stanja asfaltnih kolnika					
				0	1	2	3	4	5
				Udjel (u %)	Udjel (u %)	Udjel (u %)	Udjel (u %)	Udjel (u %)	Udjel (u %)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
		2023.	848,700	5,9	4,8	23,4	57,7	7,6	0,6
13.	Sisačko-moslavačka	2020.	1.012,480	23,3	16,0	22,2	21,2	11,9	5,4
		2021.	1.027,420	31,5	15,8	19,8	21,2	9,5	2,2
		2022.	1.038,590	34,8	14,7	18,8	20,3	9,3	2,1
		2023.	1.052,690	42,1	14,4	16,8	16,8	8,3	1,6
14.	Splitsko-dalmatinska	2020.	1.663,560	2,0	2,5	9,3	51,7	30,2	4,3
		2021.	1.663,560	2,7	3,3	9,8	51,1	29,4	3,7
		2022.	1.659,230	3,0	3,3	6,0	52,3	32,1	3,3
		2023.	1.657,240	3,1	4,2	7,0	53,2	31,0	1,5
15.	Šibensko-kninska	2020.	672,840	7,6	21,2	16,3	27,8	24,3	2,8
		2021.	668,000	7,6	21,0	16,0	28,1	24,5	2,8
		2022.	670,730	7,6	21,1	16,2	28,0	24,4	2,7
		2023.	674,260	7,5	21,0	16,1	28,3	24,4	2,7
16.	Varaždinska	2020.	899,420	3,8	23,0	22,6	30,6	19,9	0,1
		2021.	900,550	8,7	21,6	21,8	29,5	18,4	0,0
		2022.	903,480	7,6	24,2	22,5	29,4	16,2	0,1
		2023.	906,570	18,6	24,1	22,5	25,2	9,5	0,1
17.	Virovitičko-podravska	2020.	589,190	18,6	26,1	18,9	25,0	10,1	1,3
		2021.	589,990	16,7	25,5	20,0	23,1	13,0	1,7
		2022.	591,770	15,2	25,4	19,2	24,8	14,0	1,4
		2023.	583,660	15,9	25,3	18,4	25,3	13,7	1,4
18.	Vukovarsko-srijemska	2020.	469,010	31,8	7,2	11,7	16,9	15,0	17,4
		2021.	469,980	31,9	7,2	11,7	16,9	14,9	17,4
		2022.	474,270	31,9	7,2	11,7	16,9	14,9	17,4
		2023.	474,270	31,9	7,2	11,7	16,9	14,9	17,4
19.	Zadarska	2020.	951,470	3,5	8,5	12,5	52,3	23,2	0,0
		2021.	962,270	4,5	8,6	13,3	50,9	22,7	0,0
		2022.	965,960	4,8	8,5	13,3	50,7	22,7	0,0
		2023.	968,240	5,1	8,5	13,2	50,6	22,6	0,0
20.	Zagrebačka	2020.	1.227,710	4,8	10,1	27,2	39,5	16,7	1,7
		2021.	1.258,350	9,3	10,5	25,7	36,6	15,8	2,1
		2022.	-	-	-	-	-	-	-
		2023.	-	-	-	-	-	-	-
Prosjek		2023.	801,380	18,4	19,1	16,6	27,3	15,2	3,3

Prilog broj 6

Ostvareni rashodi za građenje i održavanje županijskih i lokalnih cesta, rashodi po km ceste te ostvareni rashodi po zaposleniku u 2022. i 2023.

u eurima

Redni broj	Županijska uprava za ceste	Ostvareno		Ostvareno po km ceste		Ostvareno po zaposleniku	
		2022.	2023.	2022.	2023.	2022.	2023.
		1	2	3	4	5	6
1.	Bjelovarsko-bilogorska	2.400.068,56	3.427.833,47	3.029,56	4.522,47	300.008,57	428.479,18
2.	Brodsko-posavska	4.853.205,50	4.553.685,47	7.457,57	7.106,55	539.245,06	413.971,41
3.	Dubrovačko-neretvanska	3.430.700,39	3.706.181,64	5.192,31	5.348,15	571.783,42	617.696,95
4.	Istarska	8.993.946,80	10.647.806,80	7.204,27	8.604,21	749.495,57	665.487,92
5.	Karlovačka	4.160.327,93	13.799.382,70	4.863,67	16.132,31	378.211,63	1.254.489,33
6.	Koprivničko-križevačka	4.273.282,16	8.343.843,22	5.186,79	10.127,52	610.468,88	1.191.977,60
7.	Krapinsko-zagorska	5.166.843,00	14.392.079,00	7.701,25	21.438,16	607.863,88	1.617.087,53
8.	Ličko-senjska	3.047.019,31	5.155.007,61	3.112,36	5.265,56	277.001,76	468.637,05
9.	Međimurska	3.554.975,97	4.835.091,48	7.838,11	10.660,55	507.853,71	604.386,44
10.	Osječko-baranjska	8.099.893,86	8.976.001,62	7.276,11	8.028,43	809.989,39	897.600,16
11.	Požeško-slavonska	3.150.326,71	1.855.953,71	6.627,87	3.900,70	450.046,67	309.325,62
12.	Primorsko-goranska	11.312.923,42	12.384.836,35	13.107,63	14.059,79	808.065,96	884.631,18
13.	Sisačko-moslavačka	8.893.675,07	18.275.438,42	7.263,29	14.843,96	592.911,68	1.218.362,57
14.	Splitsko-dalmatinska	17.195.935,72	19.079.388,08	10.194,84	11.338,08	818.854,08	829.538,61
15.	Šibensko-kninska	3.224.368,72	3.372.888,64	4.533,91	4.742,74	403.046,09	421.611,09
16.	Varaždinska	6.208.871,90	20.580.774,79	6.532,06	21.582,96	517.405,99	1.583.136,52
17.	Virovitičko-podravska	2.521.318,48	2.987.383,40	3.691,69	4.447,56	252.131,85	331.931,49
18.	Vukovarsko-srijemska	3.451.366,86	2.871.417,93	5.543,90	4.612,32	246.526,20	205.101,28
19.	Zadarska	5.614.776,72	7.652.548,27	4.743,72	6.465,36	510.434,25	695.686,21
20.	Zagrebačka	11.765.779,48	82.988.194,50	9.484,12	66.216,12	784.385,30	5.186.762,15
Ukupno		121.319.606,56	249.885.737,10	6.781,76	13.962,51	560.367,70	1.106.178,56

Prilog broj 7

**Ostvareni rashodi uprava za ceste (rashodi za zaposlene, materijalni i drugi rashodi),
rashodi po km ceste te ostvareni rashodi po zaposleniku u 2022. i 2023.**

u eurima

Redni broj	Županijska uprava za ceste	Ostvareni rashodi		Ostvareni rashodi po km ceste		Ostvareni rashodi po zaposleniku	
		2022.	2023.	2022.	2023.	2022.	2023.
1	2	3	4	5	6	7	
1.	Bjelovarsko-bilogorska	282.979,83	419.857,58	357,20	553,93	35.372,48	52.482,20
2.	Brodsko-posavska	342.447,78	529.769,03	526,21	826,77	38.049,75	48.160,82
3.	Dubrovačko-neretvanska	627.782,94	680.554,69	950,14	982,06	104.630,49	113.425,78
4.	Istarska	612.090,37	759.049,85	490,29	613,37	51.007,53	47.440,61
5.	Karlovačka	481.009,95	684.200,40	562,32	799,87	43.728,17	62.200,03
6.	Koprivničko-križevačka	375.517,69	412.447,52	455,79	500,58	53.645,38	58.916,79
7.	Krapinsko-zagorska	525.743,78	689.834,05	783,63	1.027,56	61.852,21	77.509,44
8.	Ličko-senjska	398.630,04	440.535,09	407,17	449,98	36.239,10	40.048,64
9.	Međimurska	490.531,87	581.785,46	1.081,54	1.282,74	70.075,98	72.723,18
10.	Osječko-baranjska	645.412,94	699.292,26	579,77	625,47	64.541,29	69.929,23
11.	Požeško-slavonska	388.150,22	290.739,32	816,62	611,06	55.450,03	48.456,55
12.	Primorsko-goranska	832.737,62	852.411,06	964,84	967,68	59.481,27	60.886,50
13.	Sisačko-moslavačka	633.342,32	627.125,05	517,24	509,38	42.222,83	41.808,34
14.	Splitsko-dalmatinska	1.068.094,81	1.306.473,74	633,23	776,38	50.861,66	56.803,20
15.	Šibensko-kninska	389.540,60	401.895,72	547,74	565,12	48.692,59	50.236,96
16.	Varaždinska	992.437,77	1.453.467,88	1.044,09	1.524,25	82.703,15	111.805,20
17.	Virovitičko-podravska	407.474,30	440.346,71	596,62	655,58	40.747,43	48.927,41
18.	Vukovarsko-srijemska	514.502,13	488.726,17	826,44	785,03	36.750,15	34.909,01
19.	Zadarska	456.035,99	488.815,73	385,29	412,98	41.457,81	44.437,79
20.	Zagrebačka	1.269.001,57	2.974.770,98	1.022,92	2.373,57	84.600,10	185.923,19
Ukupno		11.733.464,52	15.222.098,29	655,90	850,54	54.196,14	67.384,23